

panorama legnicka

www.legnica.naszemiasto.pl

Nr 9

SZPITAL WOJEWÓDZKI
**ZMIANA
ORDYNATORA
NA LEGNICKIEJ
KARDIOLOGII
PIOTR ROLA
ZA BARBARĘ
ENGEL**

str. 4

REMONTY

Wreszcie dotarło szkło do legnickiej Palmiarni. Wykonawca rewitalizacji ma czas do jesieni

Znikną płyty poliwęglanowe. Zastąpi je szkło ogrodnicze. Ale jest jeszcze wiele innych robót **str. 6**

LEGNICA

Horror na cmentarzu w Jaszku. Znow zapadły się groby

Władze Legnicy zapowiadają działania, które wreszcie zapobiegą takim sytuacjom **str. 2**

SPORT

Miedź Legnica zremisowała w Łodzi z ŁKS-em. Nie było bramek na błotnym boisku **str. 18**

LEGNICA

W Sądzie Okręgowym dobiega końca proces w szokującej sprawie. Ojciec oskarżony jest o bestialstwo wobec dzieci **str. 9**

KULTURA

Legnicę odwiedziła wspaniała aktorka Maria Pakulnis. U nas fotorelacja ze spotkania **str. 8**

Nr ISSN 1234-5393
Nr indeksu 272655

FOT. ARCHIWUM PPG

LEGNICA/GŁOGÓW

Księgowa przywłaszczyła 1,3 mln zł

Prokuratura Rejonowa w Głogowie skierowała do Sądu Okręgowego w Legnicy akt oskarżenia przeciwko 70-letniej głównej księgowej Elżbiecie P.. Kobieta przez 16 lat z rachunków obsługiwanych podmiotów: Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Górze, Szkoły Podstawowej w Jemielnie i Szkoły Podstawowej w Irządach przywłaszczyła łącznie 1 mln 288 tys. zł. Elżbieta P. była uprawniona do rachunków bankowych i miała dostęp do bankowości elektronicznej oraz podpisu kwalifikowanego.

Sprawa wyszła na jaw, gdy Elżbieta P. od lutego 2025 r. przebywała na zwolnieniu lekarskim. Nieprawidłowości na rachunkach wykryła księgowa zatrudniona na zastępstwo. Wówczas dyrektor Szkoły Podstawowej w Irządach złożyła zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa. Księgowa przyznała się do winy, twierdziła, że nie wie, dlaczego tak postępowała. Nie potrafiła również wskazać na co wydała te środki. Podała tylko, że pomagała finansowo rodzinie. Grozi jej do 15 lat więzienia. GCH

Groby na cmentarzu w Jaszkanie znów się zapadły! Trzeba wykonać drenaż

Edyta Golisz
Legnica

- Naprawdę wygląda to przerażająco! Groby są zapadnięte tak bardzo, że człowiek myśli, czy w ogóle tam jest jeszcze jest trumna? - powiedział w rozmowie z Radiem Wrocław pan Sławomir.

O sprawie pierwsze zaalarmowało Polskie Radio Wrocław. Cmentarz w Jaszkanie ma 13 lat. Przerazające zjawisko zapadających się mogił jest skutkiem błędów, które popełniono lata temu, jeszcze na etapie projektowania nekropolii. Sytuacja nie zdarzyła się po raz pierwszy. M.in. w 2022 r. publikowaliśmy zdjęcia zapadających się nagrobków.

Mogły zapadać się regularnie, po większych deszczach czy roztopach.

Jedynym rozwiązaniem tej sytuacji jest wykonanie odwodnienia na cmentarzu. W tej sprawie Urząd Miasta Legnicy prowadzi procedurę formalno-prawną. Przygotowywana jest m.in. dokumentacja na wykonanie drenażu, który będzie od-

FOT. ANDRZEJ ANDRZEJSKI/PRW WROCLAW

prowadzał wodę z Cmentarza Komunalnego w Jaszkanie. Trwają ustalenia m.in. ze Starostwem Powiatowym i Wodami Polskimi, ponieważ obie te instytucje muszą wydać odpowiednie zgody. Gdy wszystkie procedury zostaną spełnione, przystąpimy do inwestycji, która wyeliminuje zjawisko nadmiernego gromadzenia się wody na cmentarzu, po intensywnych opadach deszczu czy

roztopach - powiedziała nam Magdalena Rygiel z Urzędu Miasta Legnicy.

Kiedy wykonanie drenażu się rozpocznie? Trudno precyzyjnie określić termin, ale władzom Legnicy zależy na jak naj szybszym doprowadzeniu nekropolii w Jaszkanie do takiego stanu, aby był miejscem godnego pochówku dla Legniczan, a nie miejscem, które jeszcze dokładnie nerwów i tak zrozpa-

czonym śmiercią bliskich osób rodzinom.

Tam było tak grząsko, że nawet pracownik nie mógł do grobów dojść. Nie mogliśmy dobrać ziemi, żeby uzupełnić te groby. Nie było takiej możliwości. W tej chwili już jest taka możliwość, więc to robimy - powiedział Polskiemu Radiu Wrocław Robert Acedoński, prezes Legnickiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej,

TEL. 573 845 562/PONIEDZIAŁKI I ŚRODY, GODZ. 14-18

Skorzystaj z bezpłatnego telefonu porad prawnych dla dolnośląskich seniorów

Aby skorzystać z bezpłatnej porady prawnej wystarczy zadzwonić pod nr 573 845 562, a po odsłuchaniu komunikatu wciśnąć cyfrę „1”. Z Telefonicznego Punktu Porad Prawnych mogą korzystać osoby, które ukończyły 60. rok życia i mieszkają w woj. dolnośląskim. Dyżury - w poniedziałki i środy, w godz. 14-18. Celem Telefonicznego Punktu Porad Prawnych dla seniorów jest m.in. zapewnienie możliwości uzyskania porady osobom starszym, także seniorom, których nie stać na opłatę porady. Chodzi też o wspieranie mieszkańców wsi, skąd trudniej dostać się do prawnika. To także troska o ludzi chorych, niepełnosprawnych, potrzebujących pomocy prawnej. Telefoniczny Punkt Porad Prawnych jest inicjatywą Fundacji Przyszłość.

ZGŁOŚ AWARIĘ/USTERKĘ W MIEŚCIE: (76) 729 99 95

Legnicki Telefon Pierwszego Kontakt

Pod numerem telefonu (76) 729 99 95 mieszkańcy Legnicy mogą zgłaszać różnorodne usterki i awarie związane z infrastrukturą komunalną.

Zgłosić będzie można:
- uszkodzone latarnie;
- uszkodzone ławki;
- uszkodzone elementy placów zabaw;

dziury i ubytki w drogach;
- porzucone wraki pojazdów;
- rozrzucone śmieci;
- dzikie wysypiska.

Zgłoszenia będą przekazywane do odpowiednich służb, co ma zagwarantować szybkie i skuteczne reakcje, a docelowo podnieść jakość życia w Legnicy.

ZDJĘCIE DNIA

FOT. PIOTR KRZYŻANOWSKI

1 marca obchodzony jest Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych - święto państwowe ustanowione przez Sejm w 2011 r. W legnickiej uroczystości wzięło udział blisko 100 osób, w tym przedstawiciele organizacji patriotycznych, partii politycznych oraz NSZZ „Solidarność”, oddając hołd bohaterom walczącym o wolną Polskę. Uroczystość odbyła się pod obeliskiem przy ulicy Muzealnej.

PK

Pożyczki na bardziej zieloną Legnicę

Edyta Golisz
Legnica

Legniccy radni podjęli uchwałę ws. dwóch pożyczek. Urząd wyda te pieniądze na zielen miejską i remonty podwórek.

To tzw. pożyczki wspierające zieloną transformację miast, wypłacane ze środków Krajowego Planu Odbudowy. Jedna wyniesie ponad 1 mln 950 tys zł, druga 130 tys zł. Co ważne, wyższa pożyczka jest nieoprocentowana, w dodatku miasto może starać się o zwrot 5 procent jej kapitału. Koszt drugiej to tylko 1 procent. Obydwie pożyczki będą spłacane przez 20 lat.

- Prawie bez kosztów i spłacamy mniej niż pożyczamy. Nie ma na rynku lepszej możliwości kredytów, które wygenerują nie koszty, a oszczędności w budżecie miasta - mówił na sesji Rady Miejskiej Legnicy 23 lutego prezydent Maciej Kupaj.

Rada Miasta Legnicy podjęła uchwały o zaciągnięciu dwóch kredytów, choć radni PiS mieli sporo wątpliwości i podczas głosowania wstrzymali się.

Radni PiS mieli zastrzeżenia i wstrzymali się od głosu

- Niższa pożyczka ma być przeznaczona na sfinansowanie docieplenia ścian szczytowych budynku przy ul. Działkowej, które zostało wykonane 6 lat temu! Czy naprawdę finanse miasta są aż tak złym stanie, że musimy brać kredyt na 130 tys. zł i spłacać go przez 20 lat, kiedy budynek przy Działkowej znowu będzie wymagał remontu, a my nadal będziemy

spłacać kredyt za poprzednią modernizację? - pytał Rafał Rajczakowski, radny Prawa i Sprawiedliwości.

Radną Martę Wisłocką z PiS zaniepokoiło przeznaczenie drugiej pożyczki, z której mają być sfinansowane już wykonane zadania z Legnickiego Budżetu Obywatelskiego. - Czy zaciągnięcie pożyczki na zadania z LBO nie naruszają idei budżetu oby-

telskiego, który powinien być częścią budżetu miasta? - pytała.

Prezydent: - Budżet miasta składa się z dochodów własnych, subwencji, dotacji, ale też przecież z pożyczek i kredytów, więc idea budżetu obywatelskiego nie zostanie naruszona. Jeśli nie weźmiemy tych pożyczek, które nie wiążą się dla miasta z kosztami, jedna jest na 0, druga na 1 procent, to nie otrzy-

mamy 5-procentowego upustu z wyższej pożyczki, który przyniesie oszczędności w budżecie miasta. Jeśli ktoś z państwa zna lepszą ofertę od tej z KPO, od jakiegokolwiek instytucji finansowej w tym kraju to proszę, czekam na informację. Naprawdę nie ma lepszej oferty. Żal z niej nie skorzystać. Zaoszczędzimy na tych pożyczkach - mówił.

Podkreślił też, że pożyczki z KPO mogą być udzielane także na projekty już zakończone, o ile ich rozpoczęcie nie nastąpiło przed 1 lutego 2020 r.

Na sesji podkreślano, że planowane do sfinansowania przedsięwzięcia, nawet jeśli już zostały wykonane, są zgodne z wymogami zasad naboru wniosków dla pożyczek wspierających zieloną transformację miast i wpisują się w określone w nich cele, dotyczące zazieleniania terenów, łagodzenia zmian klimatu oraz rewitalizacji przestrzemi miejskich.

Na co wydadzą pożyczki?

Pożyczka w wys. 1,9 mln zł pokryje koszty zrealizowanych inwestycji:

Zagospodarowanie podwórka pomiędzy ulicami Trau-

gutta, Roosevelta i Chłapowskiego (LBO)

Przebudowa nawierzchni podwórza - ul. Drukarska - ul. Św. Trójcy - ul. St. Moniuszki (LBO),

Przebudowa podwórza w kwadracie ulic Drukarska, ul. Św. Trójcy, St. Moniuszki w Legnicy - Etap II (LBO)

Przebudowa wnętrza podwórza w kwartale ulic Św. Trójcy, Drukarska, Rzemieślnicza, Wrocławska (LBO)

Modernizacja nawierzchni podwórza -Traugutta, Roosevelta i Chłapowskiego

Przebudowa podwórka przy ul. Zielonej 1-2-3 od strony ul. Złotego Florena

EKO-SKWER Horyzontalna (LBO)

Drzewa na Koperniku (LBO)

Budowa parku sportowego Arena Piekary przy ul. Armii Krajowej i Okulickiego

Klasa pod chmurką - park kieszonkowy (LBO)

Pożyczka na 130 010,44 zł będzie przeznaczona na refinansowanie inwestycji:

Docieplenie ścian szczytowych oraz dobudowa przewodów wentylacji grawitacyjnej w budynku gminy przy ul. Działkowej 23.

REKLAMA

0011470598

1,5%

Pomóż, nie bądź obojętny!

KRS 0000154454

www.toz.pl

Ordynator kardiologii Barbara Engel przekazała pałeczkę Piotrowi Roli

Oprac. Piotr Krzyżanowski
Legnica

Barbara Engel przez 20 lat kierowała Oddziałem Kardiologicznym w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym w Legnicy. 26 lutego nowym ordynatorem został Piotr Rola.

Podczas uroczystości „zmiany warty” podkreślano rolę Barbary Engel w budowaniu nowoczesnej kardiologii w regionie oraz rozwijaniu kompleksowej diagnostyki i terapii schorzeń sercowo-naczyniowych. Oddział pod jej kierownictwem zapewnia leczenie m.in. choroby niedokrwiennej serca, zaburzeń rytmu, niewydolności serca, wad serca, nadciśnienia płucnego oraz nadciśnienia tętniczego. W strukturze szpitala funkcjonuje również Dolnośląskie Centrum Sercowo-Naczyniowe im. prof. Mariana Zembała.

W imieniu społeczności szpitala podziękowania złożył Maciej Leszkowicz, dyrektor Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego. Wyrazy uznania przekazał także prezydent Legnicy Maciej Kupaj. W imieniu zespołu Oddziału Kardiologicznego głos zabrała kardiolog Renata Mroziak. Słowa podziękowania i uznania za wieloletnią współpracę skierował również prof. Waldemar Banasiak, Konsultant Krajowy w dziedzinie kardiologii. Nie zabrakło licznych bukietów kwiatów i wrzuseń.

Symbolicznym momentem uroczystości było przekazanie „pałeczki sztafety” nowemu lekarzowi kierującemu Oddziałem – dr hab. Piotrowi Roli, prof. Wydziału Medycznego Politechniki Wrocławskiej.

Barbara Engel, podczas uroczystości, przekazała symboliczną pałeczkę Piotrowi Roli

Jednocześnie przedstawiono nowe kierownictwo: funkcję zastępcy lekarza kierującego objął lek. kardiolog Mateusz Barycki, natomiast lekarzem kierującym Oddziałem Rehabilitacji Kardiologicznej została lek. kardiolog Maja Rutka-Gębska.

Zmiana na stanowisku kierowniczym otwiera kolejny etap w rozwoju legnickiej kardiologii, w tym proces przekształcenia oddziału w Klinikę Kardiologii.

Rozmowa z doktor Barbarą Engel

Dlaczego wybrała Pani kardiologię?

Decyzję podjęłam tuż po studiach i konsekwentnie do niej dążyłam. Kardiologia od początku wydawała mi się dziedziną najbardziej dynamiczną i rozwojową. To specjalność

wymagająca, która „rekrutuje” szczególnych medyków. Trzeba potrafić pracować pod presją i dobrze radzić sobie ze stresem.

Obejmowała Pani oddział w 2005 roku. Jak wyglądały początki? Miała Pani jakieś plany, obawy?

Mnóstwo marzeń i równie dużo obaw – właściwie tyle samo jednych, co drugich. Rozpoczęliśmy pracę w bardzo skromnych warunkach. Brakowało zaplecza sprzętowego, zakres wykonywanych procedur był ograniczony. Dziś trudno to sobie wyobrazić.

Czy pamięta Pani moment, w którym pomyślała sobie: tak, udało się?

Tak. To był, to jest ten moment, w którym uznałam, że osiągnęliśmy to, co planowałam – że jest już taki poziom i taka dynamika rozwoju,

przy których trzeba oddać stery młodym, bardziej prężnym, naładowanym wiedzą, ambicjami i głodem dalszego rozwoju. Tempo pracy i rozwoju Oddziału stało się naprawdę imponujące.

Co daje największą satysfakcję w pracy kardiologa?

Pacjent. Jego powrót do życia i zdrowia. To daje największe poczucie sensu tej pracy.

Czy był jakiś pacjent – a miała ich Pani tysiące – jakaś sytuacja, która utkwiła szczególnie w Pani pamięci?

Pamięta się sytuacje trudne i emocjonalne. Było ich wiele. Podam jeden z ostatnich przykładów – młodego człowieka z bardzo niewielkimi rokowaniami. Walczyliśmy do końca o jego życie. Dzisiaj ma się dobrze, biega po korytarzu szpitalnym. To duma całego zespołu i dowód na to, że w tej pracy nigdy nie należy tracić

Podziękowania doktor Engel złożył m.in. Maciej Kupaj

nadziei. Pokonujemy w ten sposób bariery, które wydają się niewykonalne, a jednak...

Zmienił się oddział, ale również pacjenci...

Tak. Z jednej strony ludzie żyją dłużej, dlatego mamy wielu pacjentów po 80., a nawet 90. roku życia – kiedyś było to sporadyczne. Sporadyczni byli też pacjenci 20- i 30-letni. Dziś jest ich więcej, co jest efektem trybu i tempa życia, na co nakładają się różne czynniki społeczne, epidemiologiczne i inne.

Jakim była Pani szefem?

O to trzeba zapytać zespół. Wydaje mi się, że nigdy nie wymagałam od innych więcej, niż od siebie.

Jakiego standardu pracy nie uznaje Pani za podlegający kompromisom?

Zasady współpracy i etyki – zarówno wobec pacjenta, jak i wobec personelu. To fundament.

Co uważa Pani za swój największy sukces?

Zespół. Atmosfera jest wypadkową wszystkich. Lider jak dyrygent może nadawać ton, ale żeby to zagrało, muszą grać wszyscy. Można dysponować gorszym sprzętem, mieć trudniejsze warunki, ale jeżeli w zespole jest determinacja i odpowiedzialność, można osiągnąć bardzo wiele. Nasz zespół właśnie taki jest. Dziś mamy nowoczesne pracownie, pracujemy w szerokim zakresie procedur kardiologicznych. Liczba zabiegów

rośnie w szybkim tempie, dynamika z roku na rok jest wyjątkowa. Nie chodzi tu o jedną czynność czy jeden rodzaj procedury, ale o równomierny rozwój całej naszej legnickiej kardiologii. Tego nie było ani w 2005, ani w 2010, ani w 2015 roku, ani nawet w 2020 roku. Dziś wykonujemy procedury na poziomie ogólnopolskim i europejskim. Rozwój nie nastąpił nagle – to był systematyczny proces. Krok po kroku dorównywaliśmy innym ośrodkom, a w wielu obszarach zaczynamy wykraczać ponad średnią.

Która decyzja była Pani zdaniem przełomowa?

Otwarcie pracowni hemodynamiki w 2012 roku. Byliśmy ostatnim oddziałem kardiologicznym na Dolnym Śląsku, który dołączył do tego systemu. Od tego momentu rozwój wyraźnie przyspieszył – zarówno pod względem liczby wykonywanych zabiegów, jak i ich jakości.

Jakiej kardiologii życzy Pani dziś Legnicy?

Najlepszej. Mamy ludzi z ogromnym potencjałem, nauce ciężkiej pracy, z determinacją. Sprzyja temu również dyrekcja szpitala, która ma wizję – jest sprawczą i konsekwentną. Staliśmy się oddziałem klinicznym, a to duży krok. Warunki do dalszego rozwoju są spełnione.

Zostawia Pani Oddział w dobrych rękach?

W bardzo dobrych rękach. I w bardzo dobrym momencie.

W uroczystości uczestniczyli m.in. pracownicy szpitala

Były kwiaty, podziękowania, życzenia

Na legnickim Rynku pokazali swoje poparcie dla Ukrainy

24 lutego Ukraińcy i Polacy zebrali się w legnickim Rynku

Edyta Golisz
Legnica

Pikieta w 4. rocznicę napadzi Rosji na Ukrainę zgromadziła ok. 100 osób. Uczestniczyli w niej Polacy, i Ukraińcy. Przynieśli świece i znicze, które zapalono dla ofiar wojny w Ukrainie.

- Jestem z Mariupola. Z mojego miasta nie zostało prawie nic. Czarna ziemia. Psy jadły ciała ludzi, którzy zginęli od bomb. Mój tato i ciocia są pochowani na kawałku trawnika. Gdy po wybuchu wojny uciekałam z synem do Polski, przez trzy miesiące nie wiedziałam, czy mój mąż żyje. Na szczęście przeżył. Jest już z nami w Legnicy. Od początku mieszkam w Legnicy, pracuję. Legniczanie bardzo mi pomogli. We wszystkim. Nawet jak na początku płakałam nieraz na ulicy czy w sklepie, to pocieszali mnie, wspierali. Bardzo za to dziękuję - mówi Swietłana Fedorowska, jedna z uczestniczek manifestacji.

Ludzie mieli transparenty, m.in. z napisami „Jesteśmy bardzo wdzięczni za pomoc. Mamy nadzieję, że wszystkie nieporozumienia znikną” czy „Ukraine - Fortress of Europe”, czyli Ukraina - twierdza Europy. Były też flagi obydwu krajów.

- W Legnicy mam rodzinę, przyjaciół, pracę. Spotkałam tu wspaniałych ludzi. Dobrze mi tu i naprawdę nie wiem, co Ukraińcy by zrobili po wybuchu wojny, gdyby nie Polacy. Teraz wiadomo, jak jest. Nastroje są różne. Nieraz słyszymy różne kłamstwa na swój temat, choć przecież walczymy za Europę. Ale każdy, kto myśli, szuka prawdziwych informacji. Tylko w te informacje wierzy. Bardzo tęsknię za Ukrainą i głęboko wierzę, że pokonamy Rosję i wrócimy do ojczyzny, ale

Powinniśmy pomagać naszym ukraińskim braciom choćby dlatego, by żyć w zgodzie ze słowami papieża Polaka, w zgodzie z Ewangelią

ja i tak nigdy nie zapomnę tego, co Polacy dla mnie zrobili. Dali mi po wybuchu wojny tak dużo: wpuścili do swojego kraju, zapewnili pracę, oparcie, dali dom - mówi Swietłana Fedorowska.

Ukraina ważniejsza

W manifestacji uczestniczył m.in. prezydent Legnicy Maciej Kupaj i radni miasta.

- To bardzo ważne, że tu dziś jesteśmy. Że także w ten sposób wspieramy naszych ukraińskich braci. I co najważniejsze, to wsparcie będzie trwało. Mam nadzieję, że w Legnicy czujemy się jak w domu. Ale też wierzę, że będziecie mogli jak najszybciej wrócić do swojej ojczyzny - mówiła Karolina Jacewska - Szymkowiak, przewodnicząca Rady Miejskiej Legnicy.

- Jestem nauczycielką. Niedawno moi uczniowie mieli napisać, gdzie chcieliby pojechać. I dlaczego. Polskie dzieci pisały: Dubaj, Legoland, Hiszpania. Dzieci z Ukrainy pisały, że marzą o wyjeździe do Ukrainy, bo bardzo tęsknią za ojczyzną. Życzę wam z całego serca, abyście

mogli wrócić do siebie. To, że nikt tu do was nie strzela, nie spadają bomby, to jest bezcenne. Jednak nie mieszkanie w swoich mieszkaniach, nie śpicie w swoich łóżkach, pijeć z nie swoich kubków... Życzę wam z serca, aby ten wojenny koszmar wreszcie się skończył. Aby w Legnicy i w Polsce zostali tylko ci, którzy tego chcą. A nie ci, którzy muszą. Chwała Ukrainie! - mówiła Bogumiła Wszelaka, radna miasta.

Tak się po prostu powinno postępować

- Dlaczego tu jestem? Dlaczego Polacy powinni wspierać Ukraińców? Nawet idąc tu przeczytałem obok katedry napis, że powinniśmy się opierać na Ewangelię. I to powiedział Jan Paweł II, który jest dla Polaków bardzo ważny. Ale tylko deklaracyjnie czy rzeczywiście? Moim zdaniem powinniśmy ufać takim ludziom jak Jan Paweł II. Nie jestem ortodoksyjnym katolikiem, ale traktuję wiarę poważnie. I uważam, że powinniśmy pomagać naszym ukraińskim braciom choćby dlatego, żeby żyć w zgodzie ze słowami papieża Polaka, w zgodzie z Ewangelią. Są oczywiście jeszcze inne powody, humanitarne czy pragmatyczne, jak choćby to, że oni nas przeciw bronią. Bronią naszego kraju przed rosyjską agresją. Mam przyjaciół w Ukrainie, pomagam im od dawna i uważam, że tak się po prostu powinno postępować - powiedział nam Grzegorz Szymański, jeden z uczestników manifestacji.

Zgromadzenie przebiegło pokojowo. W Legnicy mieszka obecnie ok. 3 tys Ukraińców, głównie uchodźców wojennych.

Zarząd i związki wypracowały porozumienie płacowe w KGHM

KGHM. Wynegocjowali 6,8 proc. podwyżki

Mateusz Różański
Legnica

KGHM Polska Miedź S.A. oraz organizacje związkowe doszły do porozumienia w sprawie warunków płacowych. To nie koniec zmian - zapadły również decyzje o przeszeregowaniach.

W ramach wypracowanego porozumienia pracownicy otrzymają podwyżkę stawek płac zasadniczych o 6,8% od 1 stycznia br.

Oprócz podwyżek stawek płacy zasadniczej, od kwietnia 2026 roku uruchomione zostaną przeszeregowania w oddziałach, które obejmą 20% załogi.

Zasady przeszeregowania uzgodnione zostaną pomiędzy poszczególnymi pracodawcami i zakładowymi organizacjami związkowymi.

Coroczne negocjacje płacowe w KGHM Polska Miedź S.A. reguluje Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy.

- Wypracowane porozumienie jest dobrym kompromisem pomiędzy oczekiwaniami załogi, a koniecznością zapewnienia KGHM długoterminowej stabilności finansowej i możliwości rozwoju. Jestem przekonany, że dobry i merytoryczny dialog Zarządu ze stroną społeczną jest ważny zarówno dla Pracowników, jak i całej organizacji. Traktuję to jako dobry prognostyk na przyszłość i liczę, że będzie on kontynuowany. Dziękuję stronie społecznej za konstruktywne podejście do tych ważnych negocjacji - powiedział Remigiusz Paszkiewicz, nowy prezes Zarządu KGHM Polska Miedź S.A.

REKLAMA 0011486122

Legnicka Spółdzielnia Mieszkaniowa,
ul. Gwiazdna 8, 59-220 Legnica,
tel. 76/72-30-990, e-mail: lsm@legnickasm.pl,

ogłasza przetarg nieograniczony na wymianę:

- 4 dźwigów osobowych z dostosowaniem ich do zjazdu do poziomu „0” w systemie „zaprojektuj i wybuduj”, zgodnie z warunkami zawartymi w SIWZ.

Ofertę w zamkniętej kopercie należy złożyć w Sekretariacie LSM w Legnicy, ul. Gwiazdna 8.

Termin składania ofert upływa **17.03.2026 r. o godz. 10.00.**

Otwarcie ofert nastąpi **17.03.2026 r. w sali nr 104 o godz. 11.00.**

Warunkiem przystąpienia do przetargu jest odebranie w pok. nr 20 (Dział Energetyczny, tel. 76/72-30-990 wew. 167) specyfikacji istotnych warunków zamówienia w cenie 50 zł oraz wpłacenie wadium w kwocie **4 000 zł** za każdy dźwig przelewem na konto Spółdzielni:

ING Bank Śląski nr 25 1050 1748 1000 0022 0561 2399

w terminie do 17.03.2026 r. godz. 10.00.

Zarząd LSM zastrzega sobie prawo swobodnego wyboru oferenta oraz unieważnienia przetargu w części lub całości bez podania przyczyn.

REKLAMA 0011484608

Zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2024 r., poz. 1145)

WÓJT GMINY LEGNICKIE POLE informuje,

że w dniu 3.03.2026 r. w siedzibie Urzędu Gminy Legnickie Pole wywieszono na tablicy ogłoszeń wykaz nieruchomości przeznaczonych do oddania w użyczenie w obrębie Legnickie Pole na okres do 3 lat. Rozszerzone ogłoszenie zamieszczono na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Gminy Legnickie Pole, które jest do wglądu w godzinach pracy urzędu lub na stronie internetowej www.bip.legnickiepole.pl

REKLAMA 0011486205

BURMISTRZ MIASTA CHOJNOWA

podaje do publicznej wiadomości informację o wywieszeniu na tablicy ogłoszeń w Urzędzie w dniach od 3.03.2026 r. do 24.03.2026 r. wykazu lokali mieszkalnych, będących własnością Gminy Miejskiej Chojnowa, mieszczących się w budynkach przy Rynek 6, ul. Wincentego Witosa 4-6, ul. Legnickiej 37, ul. Bolesławieckiej 7 - Zarządzenie Nr 35/2026 Burmistrza Miasta Chojnowa z dnia 25 lutego 2026 r.

Wykazy dostępne są w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie: <http://bip.chojnowa.net.pl/>

REKLAMA

0011486411

Wykaz nieruchomości

Zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami /Dz. U. z 2024 r. poz. 1145, z późn. zm./ Burmistrz Miasta i Gminy Prochowice informuje, że na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy w Prochowicach i na stronie www.bip.prochowice.com zostało wywieszono na okres 21 dni:

- Zarządzenie nr 18/2026 z dnia 23 lutego 2026 r. w sprawie ogłoszenia wykazu nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem (lokal użytkowy położony w Prochowicach przy ul. Rynek 11 – sklep, lokal użytkowy położony w Prochowicach przy ul. Wrocławskiej 29 – sklep).
- Zarządzenie nr 21/2026 z dnia 26 lutego 2026 r. w sprawie ogłoszenia wykazu do sprzedaży udziału w wysokości ½ do nieruchomości gruntowej niezabudowanej (udział w wysokości ½ do działki nr 546/9 w obrębie Lisowice).
- Zarządzenie nr 22/2026 z dnia 26 lutego 2026 r. w sprawie ogłoszenia wykazu nieruchomości gruntowej zabudowanej budynkiem gospodarczo-garażowym, przeznaczonej do sprzedaży (działka nr 78/6 w obrębie 2 miasta Prochowice zabudowana budynkiem gospodarczo-garażowym).

LEGNICA RÓWNOCZEŚNIE RUSZYŁO CZYSZCZENIE STALOWEJ KONSTRUKCJI W GŁÓWNYM OBIEKCIE

Rozpoczęło się szklenie Palmiarni

Edyta Golisz
Legnica

Szklenie miało się rozpocząć jeszcze jesienią ubiegłego roku. Wtedy jednak okazało się, że nie ma odpowiedniego szkła.

Jak pisaliśmy w październiku ub. roku, ponieważ remont odbywa się pod okiem konserwatora zabytków, szkło do Palmiarni musiało spełniać ściśle parametry. Jedyny w Polsce producent, który mógł się podjąć jego wykonania, musiał nawet częściowo przebudować linię technologiczną, aby firma mogła wykonać szklane elementy o wymaganych parametrach technicznych.

Szkło już dojechało i jest układane na dachu Palmiarni.

- Równocześnie rozpoczęło się czyszczenie stalowej konstrukcji wewnątrz głównego obiektu, która potem będzie zakonserwowana, pomalowana i również oszklona. Z Palmiarni znikną płyty poliwęglanowe, wykonana zostanie nowa instalacja

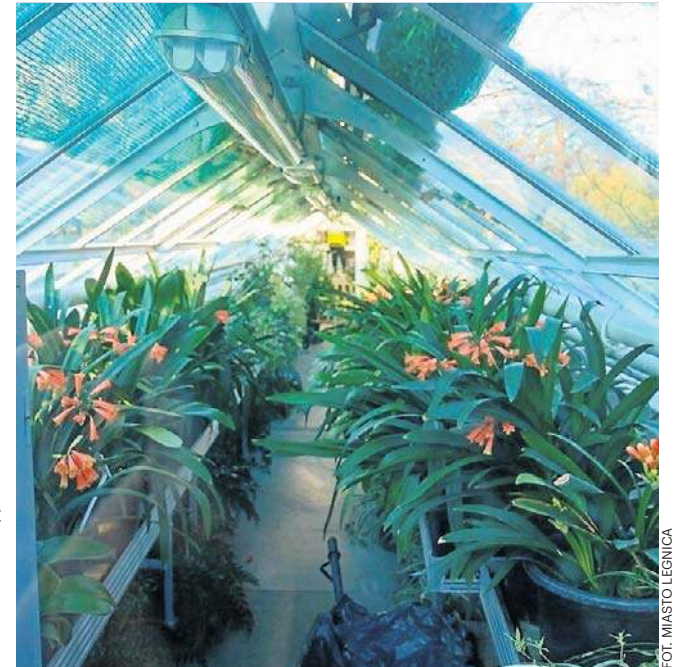

Szkło już dojechało i jest układane na dachu obiektów Palmiarni

grzewcza, system nawadniania i oświetlenia. Przebudowane zostanie także oczk wodne wewnątrz Palmiarni - dowiedzieliśmy się w legnickim ratuszu.

Trwa także rozmnażanie roślinności, która po zakończeniu remontu wróci na swoje docelowe miejsca. Jednym z największych wyzwania będzie przesadzenie i zabezpieczenie impo-

nującej, starej palmy, 40-letniego daktylowca kanaryjskiego. Zostanie on przesadzony pod najwyższą część dachu, by nie brakowało mu miejsca do wzrostu. Daktylowiec, który

Mimo remontu wiele roślin tu rośnie i rozkwita

w naturze osiąga wysokość nawet 25 metrów, już raz „postanowił wyjść” przez niedomknięte okno dachowe w Palmiarni. Po naszej interwencji roślina została zabezpieczona.

Remont legnickiej Palmiarni ma zakończyć się w październiku 2026 r. Koszt inwestycji to ponad 9 mln zł, z czego 8 mln zł miasto pozyskało z rządowego programu Polski Ład.

Żłobek „Słoneczko” będzie mógł przyjąć więcej maluchów

Redakcja
Legnica

27 lutego uroczyste otwarcie nowo dobudowanego skrzydła Żłobka Miejskiego „Słoneczko” w Chojnowie.

Skrzydło o powierzchni blisko 147 mkw. to przestronna sala pobytu, zaplecze sanitarne i pomieszczenia pomocnicze. Całość inwestycji kosztowała ponad 1,7 mln zł, z czego aż 1,34 mln zł stanowi dofinansowanie z programu

„Aktywny Maluch 2022-2029” (środki KPO oraz FERS).

Uroczyste poświęcenie nowych pomieszczeń dokonał dziekan ks. Marek Osmulski, który w swojej modlitwie prosił o opiekę i bezpieczeństwo dla wszystkich podopiecznych oraz pracowników placówki.

Burmistrz Jan Serkies w swoim przemówieniu nawiązał do początków placówki: - Patrząc na mury Żłobka Miejskiego „Sło-

neczko”, wracamy myślami do stycznia 2016 roku. Dzieśnięć lat temu, uroczyste poświęcenie pierwszego żłobka w powiecie legnickim. Wtedy opiekę znalazło tu 40 dzieci. Sukces tamtego projektu pokazał, jak bardzo Chojnow potrzebują takich miejsc. Obiecaliśmy wówczas, że na tym nie przestaniemy i dziś, z ogromną satysfakcją, otwieramy nowe, nowoczesne skrzydło „Słoneczka”. To nie tylko dodatkowe metry kwa-

dratowe i nowoczesne wyposażenie. To przede wszystkim konkretna pomoc dla chojnowskich rodzin, które mogą teraz łatwiej łączyć życie rodzinne z zawodowym wiedząc, że ich dzieci są pod profesjonalną i bezpieczną opieką - mówił chojnowski wójt.

Burmistrz Jan Serkies złożył podziękowania m.in. Arturowi Jurkowskiemu - wicewojewodzie dolnośląskiemu i jego pracownikom za pomoc w rozbudowie żłobka.

Nowe skrzydło żłobka ma ponad 140 mkw. powierzchni

REKLAMA

0011486259

Prezydent Miasta Legnicy

ogłasza

przetarg ustny nieograniczony
dotyczący sprzedaży nieruchomości gruntowej położonej
w Legnicy przy ul. Wielogórskiej obręb Przybków,
działka nr: 988/2 o powierzchni 0,1008 ha

KW nr LE1L/00108285/4

Cena wywoławcza 190.000,00 zł + pod. VAT. Wadium 38.000,00 zł.

Przetarg odbędzie się 10.04.2026 r. o godz. 10.30 w Wydziale
Aktywności Lokalnej i Promocji Miasta Legnica ul. Rynek 19.

Szczegółowych informacji na temat ww. nieruchomości udziela Wydział
Gospodarki Nieruchomościami – Ewa Zajac, tel. 767 212 300, oraz organizacji
przetargu – Wioletta Mazur, tel. 767 212 301.

Ogłoszenie zamieszczono na www.legnica.eu w Biuletynie Informacji
Publicznej oraz wywieszono na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Legnica.

REKLAMA

0011486289

Prezydent Miasta Legnicy

ogłasza przetarg ustny nieograniczony dotyczący sprzedaży
nieruchomości niezabudowanej położonej
w Legnicy przy ul. Fiołkowej

Przedmiotem oferty przetargowej jest nieruchomość położona
w Legnicy przy ul. Fiołkowej, działka nr 996 o powierzchni 1107 m²,
obręb Przybków. KW LE1L/00104585/9.

Cena wywoławcza 280.000,00 zł + pod. VAT. Wadium 56.000,00 zł.

Przetarg odbędzie się 10.04.2026 r. o godz. 11.30

w lokalu Wydziału Aktywności Lokalnej i Promocji Miasta, ul. Rynek 19.

Szczegółowych informacji na temat ww. nieruchomości udziela Wydział
Gospodarki Nieruchomościami – Ewa Zajac, tel. 767212-300 oraz
organizacji przetargu - Wioletta Mazur, tel. 767212-310. Pełne ogłoszenie
zamieszczono na www.legnica.eu w Biuletynie Informacji Publicznej oraz
wywieszono na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Legnica, Pl. Słowiański 8.

REKLAMA

0011486282

Prezydent Miasta Legnicy

ogłasza przetarg ustny nieograniczony dotyczący sprzedaży
nieruchomości niezabudowanej położonej w Legnicy
przy ul. Niezapominajek

Przedmiotem oferty przetargowej jest działka nr 134/2 o powierzchni
0,1155 ha.

Obręb Przybków. KW nr LE1L/00105387/8.

Cena wywoławcza nieruchomości – 250.000,00 zł + podatek od
towarów i usług VAT
Wadium – 50.000,00 zł

Przetarg odbędzie się 10.04.2026 r. o godz. 10.00 w lokalu Wydziału
Aktywności Lokalnej i Promocji Miasta Legnica, Rynek 19

Szczegółowych informacji na temat ww. nieruchomości udziela Wydział
Gospodarki Nieruchomościami – Ewa Zajac, tel. 76/72-12-302, pokój
315 oraz organizacji przetargu – Wioletta Mazur, tel. 76/72-12-301, pokój
313. Ogłoszenie zamieszczono na www.legnica.eu w Biuletynie Informacji
Publicznej oraz wywieszono na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Legnica.

Historyk Alfred Michler Honorowym Obywatelom Miasta Złotoryi

Redakcja
Legnica

Honorowe obywatelstwo to najważniejsze wyróżnienie dla tych, którzy najbardziej zasłużyli się dla Złotoryi. Alfred Michler zapracował sobie na nie jak mało kto, bowiem w Złotoryi lat 80. XX w. i przełomu stuleci niewiele było inicjatyw społeczno-kulturalnych bez jego udziału.

- Pan Alfred działa nie po to, by zasłużyć na wyróżnienie, lecz by służyć innym. To takich spośród nas powinniśmy traktować jak najcenniejszy skarb, szczególnie w dobie powszechnego zaniku autorytetu i ponadczasowych wartości. Należy być sprawiedliwym i wyróżniać ludzi, którzy dzięki wieloletniej i stałej aktywności są przykładem i wzorem dla otoczenia, a szczególnie dla młodzieży - uważa burmistrz Paweł Kulig, który złożył wniosek o nadanie tytułu Honorowego Obywatela Miasta Złotoryi autorowi epokowego leksykonu złotoryjan pt. „Aurimontanie, Goldbergerzy, Złotoryjanie”.

Alfred Michler jest nauczycielem historii z wykształcenia, a historykiem i badaczem dziejów ziemi złotoryjskiej i Śląska z zamyłowania. Pochodzi z Opolszczyzny.

Do Złotoryi przybył w 1966 r., rozpoczynając pracę jako nauczyciel w liceum ogólnokształcącym. Pełnił też funkcję dyrektora tej szkoły, a od 1984 do 1990 r. piastował stanowisko inspektora oświaty i wychowa-

Alfred Michler (w środku) był nauczycielem historii w Liceum Ogólnokształcącym

nia przy władzach miejskich.

Od początku zajął się badaniem dziejów oraz promocją miasta i okolicy. To z jego inicjatywy w 1984 r. utworzono Komisję Historyczną, która przekształciła się w Towarzystwo Miłośników Ziemi Złotoryjskiej. Michler był pierwszym prezesem tego społeczno-kulturalnego stowarzyszenia regionalistycznego, zajmującego się m.in. ochroną zabytków, publikacjami o przeszłości Złotoryi i popularyzowaniem sylwetek znanych złotoryjan.

Był też inicjatorem utworzenia w budynku Bacalarusa w 2002 r. Ośrodka Dokumentowania i Opracowywania Dziejów Ziemi Złotoryjskiej, a także przewodniczącym jego rady programowej.

Uroczystość odbyła się 26 lutego, przybyło na nią wiele osób

W latach 90. ubiegłego wieku Michler nawiązał kontakty z Fundacją Współpracy Polsko-Niemieckiej (której przewodniczącym był wówczas Herbert Helmrich - przyjaciel miasta i jego późniejszy honorowy obywatel). Udało się dzięki temu pozyskać znaczne środki finansowe na remont złotoryjskich instytucji: L.O. strychu w Domu Nauczyciela „Bacalarus” i schroniska młodzieżowego. FWPN pomogła też zbudować „pałacyk” nad zalewem.

Założył chór, zainicjował Złotą Wigilię

Alfred Michler jest także założycielem Chóru Nauczycielskiego „Bacalarus” (1986 r.) i jego wieloletnim prezesem. Zespół uczestniczył w ogólnopolskich prezentacjach i przeglądach chórów nauczycielskich oraz w festiwalach pieśni religijnych; w roku 1997 wziął udział w Międzynarodowym Festiwalu Chórów w Grecji, a 6 lat później - w Festiwalu Europejskim we Francji.

To z inicjatywy Alfreda Michlera Złotoryja powróciła do Złotej Wigilii, pięknej tradycji sprzed wieków - śpiewów wigilijnych w Rynku. Złotoryjski historyk dał też początek corocznemu Rajdom Jadwizańskim po Ścieżce św. Jadwigi (prowadzącej ze Złotoryi do Rokitnicy).

Najstarsze dzwony, ocaleni z zarazy

Wiele wysiłku kosztowało pana Alfreda odnalezienie w Niemczech dwóch najstarszych dzwonów złotoryjskich,

które uniknęły przetopienia podczas II wojny światowej (historyk nagrał nawet ich dźwięk), a także odszukanie potomków 4 spośród 7 mieszczan ocalałych po zarazie w 1553 r., z którymi nawiązał kontakt (chodzi o Herberta Helmricha, Andreama Laengnera, Klause Willenberga i Friedricha Windecka). Michler dotarł też do XIX-wiecznego „hymnu” Złotoryi.

Półka książek Michlera

Honorowy obywatel jest ponadto autorem i współautorem licznych publikacji związanych z naszym regionem, w tym m.in.: „Valentin Trozendorf - nauczyciel Śląska”, „Dzieje Złotoryi”, „Złotoryjskie rody. Helmrichowie”, „Gmina Złotoryja dawniej i dziś. Zarys historii miejscowości, dziedzictwo kulturowe oraz dorobek współczesności”, „Aurimontanie, Goldbergerzy, Złotoryjanie”, „Złota Czwórka ze Złotoryi”, „Dzwony Naszego Miasta”. Wygłosił też wiele wykładów i prelekcji.

Dodajmy do tego, że Alfred Michler został wybrany przez złotoryjską radę miejską Człowiekiem Roku 1997.

Dostojne grono

Jak dotąd tytuł Honorowego Obywatela Miasta Złotoryi przyznano 8 osobom: Herbertowi Helmrichowi i Jerzemu Szmajdzińskiemu w 2011 r., Bogdanowi Zającowi, Leszkowi Antonowiczowi, Sławomirowi Haładzie i Wojciechowi Świecikowi w 2016 r. oraz prof. Andrzejowi Grodzickiemu i Marii Wolańczyk w 2023 r.

REKLAMA 0011486260

Prezydent Miasta Legnicy

ogłasza

przetarg ustny nieograniczony
dotyczący sprzedaży nieruchomości niezabudowanej
położonej w Legnicy przy ul. Żółkiewskiego.

Przedmiotem oferty przetargowej jest nieruchomość położona
w Legnicy przy ul. Żółkiewskiego, działka nr 859 obręb Bartniki
o powierzchni 0,0598 ha LE1L/00109050/5.

Cena wywoławcza 410.000,00 zł + pod. VAT. Wadium 82.000,00 zł.

Przetarg odbędzie się 10.04.2026 r. o godz. 11.00 w lokalu
Wydziału Aktywności Lokalnej i Promocji Miasta, Rynek 19

Szczegółowych informacji na temat ww. nieruchomości udziela
Wydział Gospodarki Nieruchomościami – Ewa Zając, tel. 76 72 12 302,
pokój 315 oraz organizacji przetargu - Wioletta Mazur, tel. 76 72 12 301,
pokój 313. Ogłoszenie zamieszczono na www.legnica.eu, w Biuletynie
Informacji Publicznej oraz wywieszono na tablicy ogłoszeń Urzędu
Miasta Legnica.

REKLAMA 0011478505

Prezes Sądu Okręgowego w Legnicy
ogłasza konkurs na:

**0,5 etatu na stanowisko
specjalistki/specjalisty
w zakresie pedagogiki**

**w I Opiniodawczym Zespole
Sądowych Specjalistów
w Sądzie Okręgowym w Legnicy.**

Szczegóły konkursu na stronie
www.legnica.so.gov.pl.

AUTOREKLAMA 0011475390

aktualne
z całej Polski
przetargi

nasze
komunikaty.pl

Stacja demontażu pojazdów

ZŁOMUJGRATA.PL

**KASACJA
POJAZDÓW**

64-100 Lasocice k. Leszna
ul. Wschodnia 36A (przy S5)

500 545 500

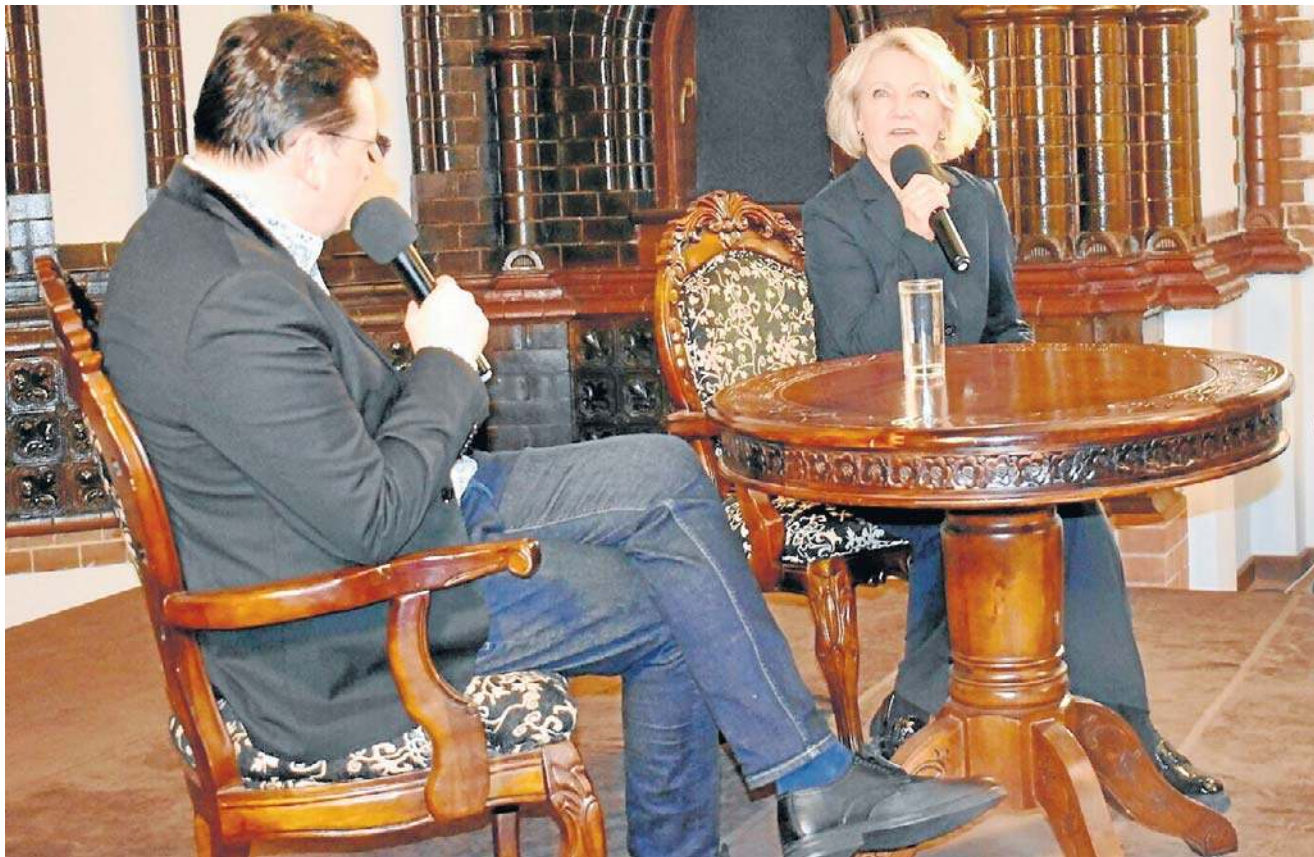
REKLAMA 0011459126

**ZŁOMOWANIE
POJAZDÓW**
tel. 600 609 606

Wszystkie formalności załatwiamy na miejscu
Płatność gotówką od ręki
Wydajemy zaświadczenie o demontażu
Odbieramy własnym transportem

Stacja demontażu pojazdów | Czarkowo 16 | 64-125 Poniec

Maria Pakulnis. Życia uczyło ją podwórko. Weszła na szczyty aktorskiej kariery

Edyta Golisz
Legnica

Sala Legnickiej Biblioteki Publicznej przy ul. Piastowskiej dosłownie pękała w szwach. Legniczanie przyszli tłumnie na spotkanie z aktorką Marią Pakulnis.

Wygląda pięknie, ma mnóstwo dobrej energii i super poczucie humoru. Aktorka Maria Pakulnis opowiadała w Legnicy m.in. o książce „Moja nitka”, która jest zapisem niezwykłego wywiadu z tą ikoniczną artystką.

Ponad 200 bezpłatnych wejściówek na spotkanie z Marią Pakulnis w Legnicy rozeszło się „na pniu”. I nic dziwnego. Aktorka od pierwszych chwil za-

chwyciła publiczność niesamowitą energią.

Opowieść artystki, związana z książką „Moje nitki”, budziła wiele emocji: od radości, do wzruszeń. Maria Pakulnis miała bowiem niełatwe dzieciństwo, związane z ojcem alkoholikiem, uległa mężowi matką i brakiem uwagi najbliższych. Życia uczyło ją „podwórko”, jak sama mówi „banda na mojej uliczce”, czyli przebywanie z innymi dziećmi, wymyślanie zabaw, umiejętność organizowania wspólnego spędzania czasu. Wprawdzie wszystko odbywało się w urokliwym krajobrazie Mazur - aktorka przyszła na świat w Giżycku - jednak to nie rekompensowało

deficytu miłości i wsparcia w rodzinnym domu Marii Pakulnis.

Książka „Moje nitki” to dużo więcej niż opowieść o jej aktorskiej karierze. Maria Pakulnis, przy wsparciu Doroty Wodeckiej, która przeprowadziła z aktorką „wywiad - rzekę”, zagląda książce w miejsca, do których nie chce się wracać pamięcią, konfrontuje czytelników i siebie z mrocznymi obrazami własnego dzieciństwa, dojrzewania, z żałobą i stratą. W tej emocjonalnej, mądrej i intymnej rozmowie wrażliwych kobiet każdy odnajdzie okruchy swoich doświadczeń.

Na szczęście, co artystka dziś podkreśla, choć była dzieckiem wycofanym i zamknię-

tym, trudne dzieciństwo nie pozostawiło na jej dorosłym życiu rysy ofiary. Potrafi bowiem pielęgnować swoją uważność, czerpać radość i energię z życia i mądrości ludzi. Osiągnęła ogromny sukces.

Jako gwiazda błyszczała m.in. u Konwickiego, Kieślowskiego, Trelińskiego, w dziełach przedstawień, filmów i seriali. Grała kobiety demoniczne i dziewice, intelektualistki i szefowe gangów, matki i córki, żony i kochanki. Jej twarz jest jedną z ikon polskiego kina.

Za drugoplanową rolę w kultowym już filmie „Johnny” Maria Pakulnis otrzymała Złotego Orła, najbardziej prestiżową nagrodę filmową w Polsce.

Marcinek zmarł, Filipek jest niepełnosprawny. W legnickim sądzie głośny proces blisko finału

Jak zapowiedział sędzia Bartłomiej Treter, przewodniczący pięcioosobowego składu orzekającego, ogłoszenie wyroku ma nastąpić 3 marca

- Śmierć Marcinka to tragedia, która zostanie we mnie do końca życia. Bardzo żałuję tego, co się stało - mówił przed sądem Marcin G., prosząc o łagodny wymiar kary

Edyta Golisz
Legnica

Na ławie oskarżonych zasiadają Marcin G. i Monika M. z Przemkowa, których prokuratura oskarżyła o bestialskie znęcanie się nad synami: 3-miesięcznym Marcinkiem i 1,5-letnim Filipem.

Młodszy z chłopców zmarł po ciosach ojca, starszy nigdy nie będzie w pełni sprawny. Podczas wygłoszonej 27 lutego w Sądzie Okręgowym w Legnicy mowy końcowej pani prokurator powiedziała, że jedynym w życiu Marcinka i Filipka czasem, gdy chłopcy nie doświadczali przemocy ze strony rodziców, były ich kilkudniowe okresy pobytu w szpitalu po tym, gdy... przychodzili na świat.

W tej sądowej sprawie lży same płyną

Gdy Marcinek i Filipek już wracali do domu, jako małe dzieci, dopiero co urodzone, zamiast doświadczać troski i miłości od mamy i taty, zaczynała się ich gehenna. O szczegółach tej tragedii mówiła prokurator.

- Obaj chłopcy urodzili się jako zupełnie zdrowe dzieci. Otrzymali po 10 punktów w skali Agpar. Tymczasem z dokumentacji medycznej oraz opinii biegłych, sporządzonych po zatrzymaniu rodziców jednoznacznie wynika, że mieli liczne obrażenia, które - co istotne - miały różny czas gojenia. To oznacza, że obrażenia zostały zadane tym malutkim dzieciom w różnych okresach

czasu i wskazuje na to, że przemoc fizyczna wobec małoletnich była rozciągnięta w czasie. Choć dzieci nie mają możliwości opowiedzenia o tym, co je spotkało w czterech ścianach domu, to medycyna sądowa wypracowała standardy, na podstawie których można to stwierdzić. I wykazać objawy stosowania przemocy. Biegli nazywają to zespołem dziecka maltretowanego. Z tym mamy tu do czynienia. Poza opiniami biegłych i dokumentacją medyczną są też inne sygnały wskazujące na to, że w rodzinie oskarżonych rodziców stosowana była przemoc wobec dzieci. Jeden ze świadków wskazał np. na agresywne zachowanie oskarżonych, którzy odzywali się do maleńkiego dziecka w wózku w sposób wulgarny, mówiąc, że ma się „zamknąć”. Z kolei sąsiedzi

często słyszeli awantury w tej rodzinie, w których dominowały krzyki Marcina G. Dzieci go irytowały. Mówił o tym nawet współpracownik jednego ze sklepów, w którym pracował. Twierdził, że „ma dość tych wrzeszczących bachorów”. Wobec maluchów, które znajdowały się w domu na krawędzi łóżka bądź stołu - tu pozwolę sobie na cytaty - oskarżony mówił: „pier...nie to pier...nie, to się nauczy”. I mówimy o tym, że nauczyć się miało 3-miesięczne dziecko tego, żeby nie spać - mówiła w mowie końcowej pani prokurator, domagając się dla Marcina G. kary dożywocia.

Kuratorzy nie chcieli widzieć?

I choć rodzina była objęta Niebieską Kartą, a opiekę nad nią sprawowało szereg in-

stytucji, odpowiedzialnych za dobro dzieci, to w opinii pani prokurator pracownicy socjalni bali się Marcina G., który miał być wobec nich wulgarny i agresywny. Dlatego np. kuratorzy woleli „nie widzieć”, co dzieje się w tym domu.

- Sami bali się spędzić w domu Marcina G. i Moniki M. godzinę w miesiącu, a z jakichś powodów uważali, że pozostawienie pod ich opieką malutkich dzieci będzie bezpieczne. Pracownicy socjalni byli też przynajmniej jednokrotnie świadkami sytuacji, gdy małoletnie dzieci były zostawione same w domu - mówiła pani prokurator.

Dla Moniki M. wniosła o karę 12 lat pozbawienia wolności. Kobieta, w opinii specjalistów, ma deficyty intelektualne i upośledzenie. Jest osobą uległą, poddającą się wpły-

wom. Nie umiała sprzeciwić się partnerowi. Matka chłopców, decyzją sądu, odpowiada z wolnej stopy, Marcin G. przebywa w areszcie.

Ojciec twierdzi, że się nie znęcał

Mężczyzna twierdzi, że ciosy, po których zmarł malutki Marcinek, nie były wymierzone w dziecko. Tylko właśnie w Monikę M., która miała - w opinii Marcina G. - źle zajmować się dzieckiem. Jednak nie trafił i uderzył syna.

- Nie znęcałem się nad synami. Nie chciałem zabić Marcinka. Nie byliśmy z Moniką idealnymi rodzicami, ale Bóg mi świadkiem, że się staraliśmy. Śmierć Marcinka to tragedia, która zostanie we mnie do końca życia. Bardzo żałuję tego, co się stało - mówił przed sądem Marcin G., prosząc o łagodny wymiar kary.

Jego obrona podkreślała w sądzie m.in., że to właśnie Marcin G. wezwał pogotowie do syna. Stosował się do wszystkich wskazań ratowników medycznych. Wcześniej był „dominującym” w domu rodzicem, więc to właśnie on miał troszczyć się m.in. o rehabilitację starszego syna i codzienne obowiązki wobec dzieci, z których miał się dobrze wywiązywać.

Mężczyzna, jako młody chłopak, zamordował swoją matkę. Nie trafił wtedy jednak do więzienia, ponieważ miał zdiagnozowaną schizofrenię. Spędził w szpitalu psychiatrycznym aż 8 lat. Jego adwokaci próbowali dowieść, że ze względu na trudną sytuację

materialną we wspólnym gospodarstwie domowym z Moniką M., mężczyzna nie przyjmował leków, nie chodził na terapię, małe dzieci powodowały, że nie spał, był przemęczony i w chwili popełnienia czynu jego stan psychiczny był bardzo zły. Jednak biegli psychiatrzy, którzy badali mężczyznę w związku ze sprawą jego zmarłego synka uznali, że Marcin G. nie cierpi na schizofrenię i najprawdopodobniej wcześniej wydano wobec niego błąd diagnostyczny. A m.in. omamy, na które się skarży, wynikają z uzależnienia od narkotyków.

Matka ma upośledzenie. Tęskni za synkami

Głos w sądzie zabrała też mama Marcinka (gdy chłopiec trafił do rodziny zastępczej, zmieniono mu imię na Piotr, wkrótce potem zmarł) oraz Filipka, który pozostaje w pieczy zastępczej. Chłopiec, przez stosowaną wobec niego przemoc fizyczną, już nigdy nie będzie w pełni sprawny. - Jestem niewinna. Nie zrobiłam moim dzieciom nic złego. Tak bardzo za nimi tęsknię! Chodzę na cmentarz i płaczę nad grobem synka. Bardzo płaczę. Rozpaczam też po nocach. Chciałabym mieć dzieci przy sobie. Teraz choć jednego z synów - mówiła Monika M., której obrońca wniosł o uniewinnienie kobiety.

Jak zapowiedział sędzia Bartłomiej Treter, przewodniczący pięcioosobowego składu orzekającego, sąd wyda wyrok w tej sprawie 3 marca.

Prokurator zażądała dla oskarżonego dożywotniego więzienia

LEGNICA TŁUMY UCZNIÓW POJAWIŁY SIĘ 26 LUTEGO W COLLEGIUM WITELONA UCZELNIA PAŃSTWOWA. UCZELNIA ZAP

Collegium Witelona pochwaliło się s

Piotr Krzyżanowski
Legnica

Dzień Otwartych Drzwi w Collegium Witelona Uczelnia Państwowa przyciągnęła liczne grono uczniów szkół ponadpodstawowych.

Uczniowie odwiedzili kampus, aby z bliska poznać ofertę studiów oraz atmosferę studiowania. Przyszło blisko 1500 osób.

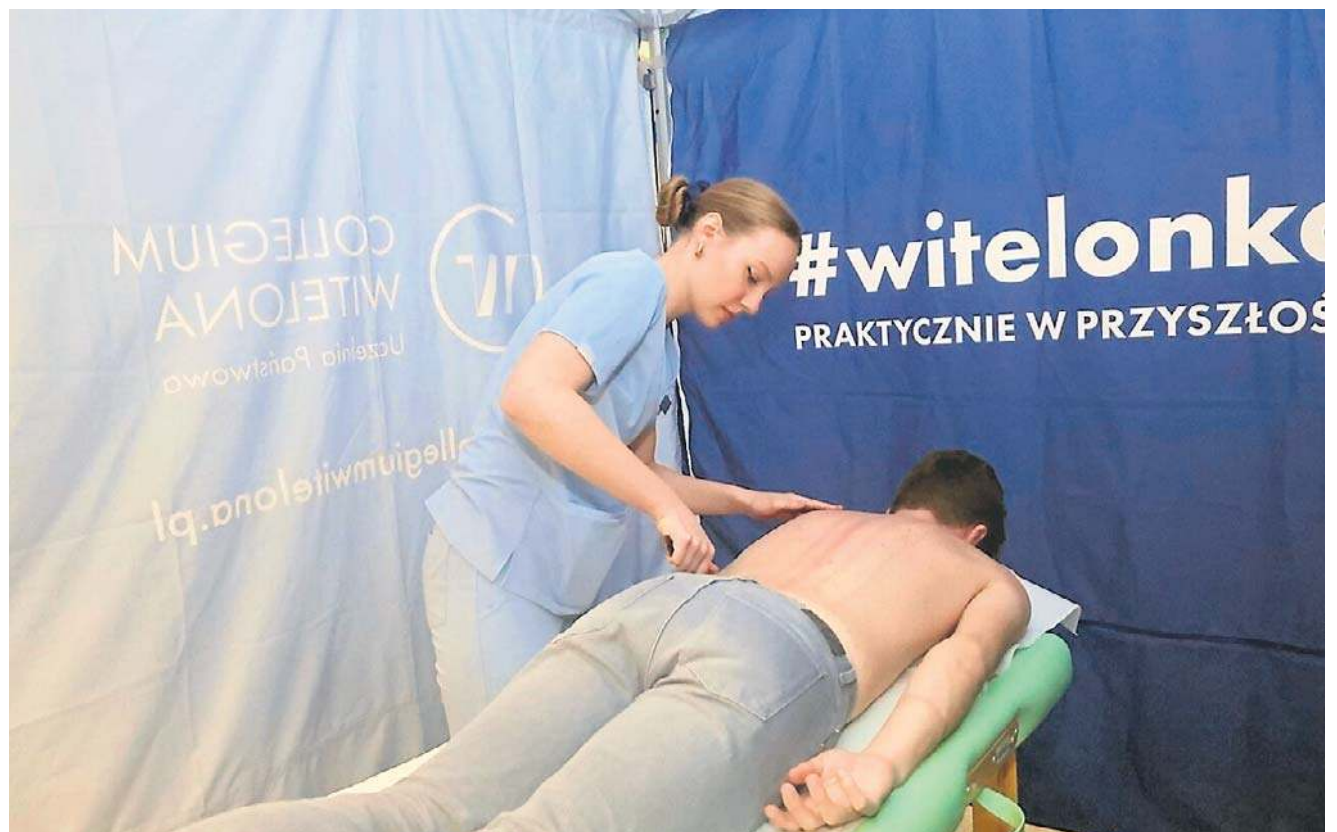
Na uczestników Dnia Otwartych Drzwi czekało wiele atrakcji - od zwiedzania nowoczesnych pracowni i laboratoriów, przez rozmowy z wykładowcami, po możliwość zapoznania się z dzia-

łalnością studenckich kół naukowych, które z dużym zaangażowaniem prezentowały swoje projekty i inicjatywy.

To właśnie studenci odegrali jedną z kluczowych ról w tym wydarzeniu, dzieląc się doświadczeniami związanymi ze studiowaniem oraz zachęcając przyszłych kandydatów do rozwijania swoich pasji w ramach działalności naukowej i organizacyjnej. Duże zainteresowanie wzbudziły również wystąpienia przedstawicieli kadry dydaktycznej, którzy przybliżyli specyfikę poszczególnych kierunków studiów oraz możliwości rozwoju zawodowego oferowane przez legnicką uczelnię.

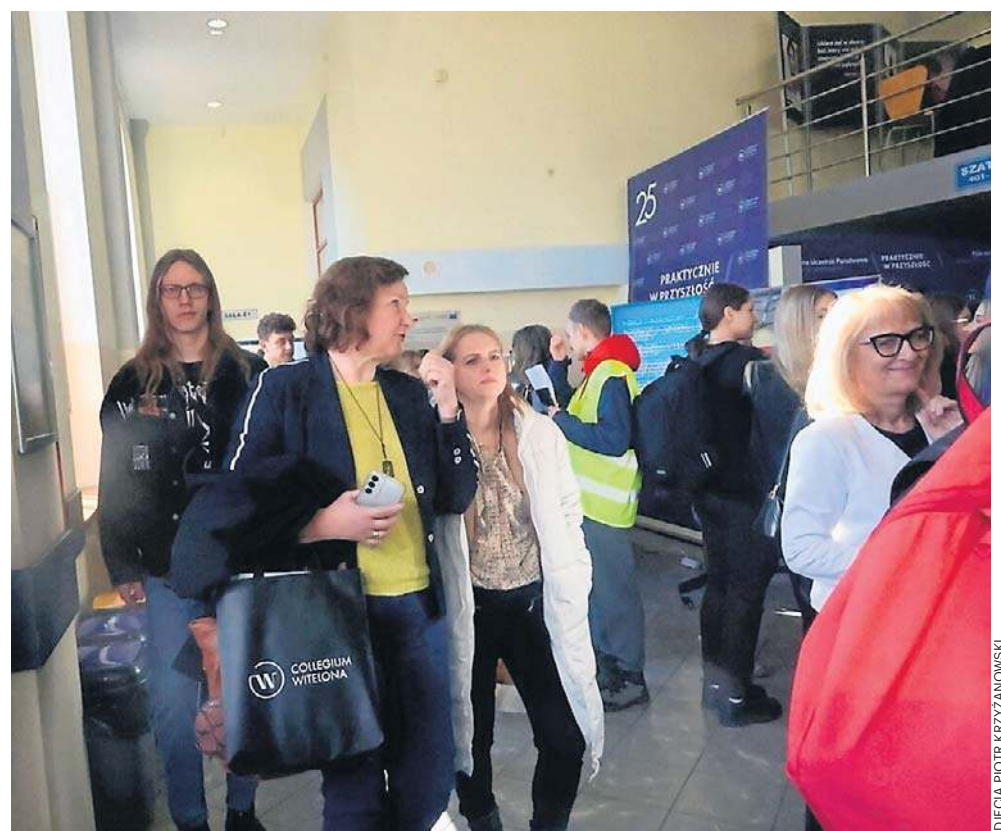
Podczas wydarzenia, które miało miejsce 1 czwartek, 26 lutego, zaprezentowano szeroką ofertę edukacyjną, obejmującą ponad 20 kierunków studiów - od nauk medycznych i społecznych, przez kierunki techniczne, aż po informatyczne i prawnicze.

- Dzień Otwartych Drzwi po raz kolejny potwierdził, że Collegium Witelona Uczelnia Państwowa jest miejscem sprzyjającym rozwojowi zainteresowań i zdobywaniu kompetencji przyszłości, a zaangażowanie społeczności akademickiej - studentów i wykładowców - stanowi jej największą siłę - słyszymy od organizatorów z Collegium Witelona.

PROSIŁA NA DZIEŃ OTWARTYCH DRZWI

swoimi atutami

ZDJEŃCIA PIOTR KRZYŻANOWSKI

Przypadków okrucieństwa wobec zwierząt jest wiele. Weterynarze ratują im życie, czasem w ostatniej chwili

FOT. ARCHIWUM GAZETY WROCŁAWSKIEJ

500 ZŁ NAWIĄZKI ZA ZABICIE KOTA

Adrianna Szurman

Świdnicki prokurator i poznańska profesorka domagają się zaostrzenia kar za znęcanie się nad zwierzętami i walki z patologią, także systemu

W sejmowej komisji nadzwyczajnej 24 lutego odbyło się pierwsze czytanie obywatelskiego projektu Ustawy o zmianie Ustawy o ochronie zwierząt, który zakłada m.in. zaostrzenie kar dla oprawców. To tzw. druk 700, a jego czytanie zbiegło się z seminarium zorganizowanym kilka dni temu w Ministerstwie Sprawiedliwości. Z inicjatywy dr hab. prof. Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu Hanny Mamzer wypowiedziały się osoby, które walczą o dobrostan czworonogów (i nie tylko). Wśród nich świdnicki prokurator Marek Rusin.

Jak zaznacza prof. Hanna Mamzer, w Polsce od lat mierzymy się z impasem i niewydolnością struktur państwowych w kontrolowaniu schronisk i innych miejsc, gdzie żyją zwierzęta.

Druk 700

- Oczekiwania społeczne w kontekście ochrony zwierząt obecnie mocno się zarysowują. To np. zakaz produkcji zwierząt na futro, już w ub. roku mówiłam, że jest presja społeczna w tym temacie. Obecnie procedujemy druk 700, czyli obywatelski projekt nowelizacji ustawy, który podpisało najwięcej obywateli w historii (550 tys.). Mamy też zdjęcia z Sobolewa. Jesteśmy poruszeni tragicznym losem zwierząt. Pod wrażeniem presji społecznej do zamknięcia schro-

niska, ale także przerażeni niewydolnością struktur państwowych w kontrolowaniu schronisk. Konieczne są rozwiązania systemowe dotyczące zarówno karania sprawców, jak i urzędników, którzy nie wywiązują się z zadań kontrolnych - wylicza prof. Hanna Mamzer.

Przemoc domowa

Pani profesor zwraca uwagę także na zależność między przemocą domową a znęcaniem się nad zwierzętami. Zwierzęta powinny być uwzględniane w Niebieskiej Karcie - są członkami rodzin. - Jak wynika z badań, 45 proc. ofiar przemocy mówi, że sprawca groził im skrzywdzeniem lub zabiciem zwierzęcia. Aż 80 proc., że sprawca uśmiercił ich zwierzę albo znęcał się nad nim, a 50 proc. opóźniło decyzję o odejściu od partnera ze względu na troskę o zwierzę - wylicza profesor. I dodaje, że nie może być może być mowy o zdrowym społeczeństwie, jeśli mamy chore otoczenie przyrodnicze i zwierzęce.

- Najlepszym przykładem tego, jak zaniechanie dobrostanu zwierząt wpływa na ludzi, jest wybuch epidemii Covid 19. Wzięła się od zabijania chorych, dzikich zwierząt, w tym nietoperzy na mokrych rynkach w Chinach. Bez higieny i nadzoru weterynaryjnego. Krajnie był w stanie zapewnić bezpieczeństwa żywnościowego, dlatego przy-
mykano oko na to, jak radzą so-

FOT. MINISTERSTWO SPRAWIEDLIWOŚCI

Prof. Hanna Mamzer: Najlepszym przykładem tego, jak zaniechanie dobrostanu zwierząt wpływa na ludzi, jest wybuch epidemii Covid 19

bie z tym mieszkańcy, a ucierpiał cały świat.

Obróńcy są wyczerpani

Prof. Mamzer podkreśla, że cierpienie zwierząt przysparza także cierpienia ludziom zajmującym się opieką nad nimi. Bo przejmują obowiązki państwa, prowadzą samotną walkę. Coraz częściej mówią o zmęczeniu pomaganiem. O braku pieniędzy, czasu, stanach depresyjnych, poczuciu bezradności, kończy się to przeciążeniem i wypaleniem.

Nawiązki za znęcanie się nad zwierzętami są śmiesznie niskie - od 500 do 1000 zł! Nawiązki 500 zł orzeczono m.in. w sprawach o zastrzelenie kota z wiatrówki, wielokrotne ude-

FOT. MINISTERSTWO SPRAWIEDLIWOŚCI

Prokurator Marek Rusin: - Społeczeństwo czyta o bulwersujących wydarzeniach, pyta, dlaczego ten sprawca jest na wolności, a nie w areszcie

rzanie psa łańcuchem po głowie, zabicie szczeniaka rzuceniem o podłogę, wyrzucenie psa przez okno.

- Stoimy przed koniecznością edukowania organów państwa, w tym policji, żeby nie umarzała spraw związanych ze znęcaniem się nad zwierzętami. Należałoby dedykować w jednostkach policjantów ds. zwierząt, a także zorganizować nadzór nad biegłymi. Prezes sądu często sam nie potrafi ocenić ich kompetencji, a są wśród nich szarlatani. Należy powołać doradczy zespół, który mógłby pomagać w ocenie kandydatów na biegłego. A także pociągać do odpowiedzialności inspekcję weterynaryjną, samorządy, urzędników, lekarza wete-

rynarii, jeśli ignorują dobrostan zwierząt. Osobnym wątkiem jest kwestia patostrimerów, którzy monetyzują filmy ze znęcania się nad zwierzętami - wylicza pani profesor.

Zaostrzyć kary!

Profesor do opowiedzenia o dobrych praktykach w tym zakresie Prokuratury Rejonowej w Świdnicy zaprosiła jej szefa Marka Rusina, który walczy o zaostrzenie kar dla oprawców. - Mówię o tym na kanwie konkretnych spraw i orzeczeń. Na razie trudno, żeby pojedynczy głos był usłyszany w całym kraju i przyniósł efekt. Jedyny efekt w ub. roku był taki, że obrońca sprawcy, który znęcał się ze szczególnym okrucieństwem nad czworonogiem, złożył wnioszek o przekazanie sprawy do innej jednostki z argumentacją, że Rusin jest za zaostrzeniem kar, a jego klient nie zostanie obiektywnie potraktowany - zauważa prokurator.

Chce, by usłyszeli go parlamentarzyści tworzący prawo. - Należy zastanowić się nad tym, jak nas ocenia społeczeństwo przez pryzmat dzisiejszych przepisów i jak nas będzie oceniać, kiedy zmienimy kary za znęcanie się nad zwierzętami do 5 lat, a za szczególnie okrutne do lat 8.

Według Rusina projekt obywatelski jest dobrym i adekwatnym rozwiązaniem. Społeczeństwo dojrzało do surowszych kar, a znęcanie jest patologią. - Ale prokuratura nie chce wszystkich traktować jednakowo i od razu wsadzać za kraty. Chce mieć lepsze narzędzia na każdym etapie postępowania w takich sprawach - od przygotowawczego, przez sądowe po wykonawcze.

Rusin opisuje, że kiedy społeczeństwo czyta o bulwersujących wydarzeniach, pyta, dlaczego ten sprawca jest na wolności, a nie w areszcie. W dzisiejszym stanie prawnym, żeby skutecznie zastosować środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztu, jeśli sprawca przyznaje się do winy i ma stały adres zamieszkania, w przepisach musi być zagrożenie karą do 8 lat więzienia (realnie grożąca wysoka kara). Dzisiaj, przy zagrożeniu do lat 5, efekt jest taki, że w 89 proc. spraw sprawcy przyznają się do winy, jak w sprawie zagłodzenia psów we Wrocławiu i w efekcie nie ma mataczenia, więc nie pozwala to na zastosowanie aresztu.

- Jeśli jednak doszłaby w takiej sytuacji przesłanka zagrożenia karą do lat 8, to my prokuratorzy, będziemy mieć skuteczne narzędzie. Jeśli wystąpimy do sądu o areszt, a sąd go zastosuje, bo kierował się realnie grożącą wysoką karą za przestępstwo, to później przy wyroku ma to również znaczenie. Poza tym, jeśli postępowanie będzie toczyło się w formie śledztwa, to prokurator za każdym razem będzie musiał się włączyć w postępowanie także przed sądem.

Jak mówi prok. Rusin, naturalne jest, że wówczas prokura-

tor będzie się bardziej starał, składał wnioski dowodowe, będzie musiał być aktywny i będzie mógł się wykazać i przekonać sąd co do wymiaru kary za przestępstwa z premedytacją i szczególnie okrucieństwem.

Odsiadka tylko za kratami

Wyższe zagrożenie karą i wyższy wyrok pomoże w postępowaniu wykonawczym. Bo teraz jest tak, że jak sąd orzeknie rok pozbawienia wolności dla sprawcy, to ten składa wnioszek o wstrzymanie albo o odroczenie, albo o dozór elektroniczny. Rusin alarmuje, że ciężka praca i walka o bezwzględne więzienie zostaje zniweczona, a społeczeństwo jest zawiedzione, nie ma też waloru prewencji taka kara. Jak w przypadku sołtys z Wirek w pow. świdnickim, która ciągnęła psa na łańcuchu za samochodem, zdzierając mu skórę i mięśnie do kości. Po zaostrzeniu kar z z pewnością w takiej sprawie zapadałby wyższy wyrok, a elektroniczna opaska by nie przeszła.

- Dzisiaj jest tak, że jeśli za szczególne okrucieństwo znęcania się nad zwierzętami sądy stosują areszty, to zazwyczaj wtedy kiedy dochodzą do tego inne zarzuty. Tak było w Świdnicy w czterech sprawach od 2017 r., w których sprawcy przyznali się do winy, a jednak trafili za kraty. Chodziło o powieszenie psa na smyczy w obecności partnerki, utopienia psa w zalewie w parku w Świdnicy i rzucanie kotem o podłogę i ścianę i jeszcze jedną, ale bardzo drastyczną. Gdyby nie zarzuty towarzyszące, sprawcy byłiby na wolności.

Konieczni są konsultanci ds. zwierząt w prokuraturach, tak jest w Świdnicy. - Prokurator Roman Kostowski jest u nas taką osobą. Ma świetny kontakt z biegłymi, ze schroniskami dla zwierząt. Jest skuteczny, zna orzecznictwo, procedurę, inni prokuratorzy pytają, jak robić. Dziś nie można się na wszystkim znać, a w dużych prokuraturach powinien być ktoś taki, kto zadba o skuteczność postępowań, wtedy orzeczenia sądów będą bardziej surowe.

Świdnicka prokuratura ma sukcesy wynikające z takiego rozwiązania. Doprowadziła do skazania sprawców strącenia gniazd jaskółek z pisklętami za przestępstwo, a nie jak wnioskuje policja, za wykroczenie. Słynny był wyrok skazujący za przestępstwo zniszczenia świata zwierzęcego w wielkich rozmiarach i zniszczenia mienia dla rolnika, który opryskał rzepak zakazanym środkiem i zabił ponad 7 mln pszczoł. On także został ukarany za przestępstwo, a nie tylko za wykroczenie.

- Warto zaznaczyć kwestię edukowania policjantów. U nas mają przykaz, że w każdym postępowaniu sprawdzającym dotyczącym znęcania się nad zwierzętami mają się z nami kontaktować.

10 NAJPOPULARNIEJSZYCH STACJI

TELE PANORAMA

Program telewizyjny

REALITY SHOW NIEDZIELA TVP 1 21:25

Sanatorium miłości

Najnowsza, ósma już edycja zaskoczy widzów m.in. nową lokalizacją. Tym razem 12 seniorów zjedzie do uzdrowiskowego Konstancina-Jeziorna, by w mikroklimacie sosnowych lasów poznać nowych przyjaciół i znaleźć miłość. Na ekranie zobaczymy niezwykle barwne postacie z różnych regionów Polski. Poznamy m.in.: emerytowanego górnika, kierowczynię aut dostawczych, niezwykle pozytywnego kucharza, wrażliwego zegarmistrza, byłą dyrektorkę dużej korporacji czy niezwykle atrakcyjną, emerytowaną właścicielkę sklepów z bielizną. Nie zabraknie randek, romantycznych uniesień, ale także niespodzianek oraz zaskakujących zdarzeń, które jak dotąd nie miały miejsca w żadnej innej edycji programu. W 1. odcinku kuracjusze tym

razem poznają się... w tężni solankowej. Mimo niesprzyjającej aury i deszczu, już od pierwszych chwil atmosfera będzie naprawdę gorąca. Pierwsze minuty programu przyniosą pierwsze emocje i pierwsze konflikty, a w kolejnych możemy spodziewać się również pierwszych zauroczeń!

ROZRYWKA PONIEDZIAŁEK TVP 1 21:40

Polskie Nagrody Filmowe Orły 2026

Podczas Gali Orłów, pod patronatem Telemagazynu, w Teatrze Polskim najlepsi twórcy polskiej kinematografii otrzymają upragnione statuetki. Polskie Nagrody Filmowe Orły to prestiżowe wyróżnienia przyznawane corocznie przez Polską Akademię Filmową od 1999 roku. Nazywane „polskimi Oscarami”, honorują najlepsze osiągnięcia w krajowej kinematografii. Laureaci wyłaniani są w drodze głosowania członków Akademii. Przyznawane są za najwyższe osiągnięcia w następujących kategoriach: Najlepszy Film, Najlepsza Główna Rola Męska, Najlepsza Główna Rola Kobieta, Najlepsza Reżyseria, Najlepszy Scenariusz, Osiągnięcia Życia, Najlepsza Drugoplanowa Rola Męska, Najlepsza Dru-

goplanowa Rola Kobieta, Najlepsze Zdjęcia, Najlepsza Scenografia, Najlepsza Muzyka, Najlepsze Kostiumy, Najlepsza Charakterystyka, Najlepszy Montaż, Najlepszy Dźwięk, Najlepszy Dokument, Najlepszy Film Europejski, Odkrycie Roku oraz Najlepszy Filmowy Serial Fabularny. Głosami widzów przyznawana jest Nagroda Publiczności.

TVN

5.00 Jak to jest zrobione? **5.35** Uwaga! – magazyn **5.50** Ukryta prawda (1566) **6.45** Kuchenne rewolucje **7.45** Dzień Dobry TVN **11.20** Doradca smaku – magazyn **11.25** Kuchenne rewolucje (4, 2): Restauracja „1, 2, 3”, Tarnów / Świdnica – Restauracja Baszta **13.40** Ukryta prawda (1664, 1665) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2024

15.45 Młode gliny (13) – serial krym. Polska 2026
16.50 Szpital św. Anny (78) – serial obyczaj. Polska

17.55 Detektywi (272)
19.00 Fakty
19.55 Uwaga! – magazyn
20.15 Na Wspólnej (4171) – serial Polska 2026
20.50 The Floor – teleturniej
21.30 Skok na głęboką wodę – reality show Polska 2026
22.45 Kuba Wojewódzki
23.45 Superwizjer – magazyn
0.30 Nieuchwytny
*** – film sensacyjny USA 1996
Reż. John Gray, wyk. Steven Seagal, Keenen Ivory Wayans, Bob Gunton
Mieszkańcy Los Angeles są wstrząśnięci serią morderstw o charakterze rytualnym. Detektyw Jack Cole, policjant o mrocznej przeszłości, staje przed kolejnym wyzwaniem.

2.35 The Traitors. Zdraycy – reality show Polska 2026
4.10 Uwaga!
– program interwencyjny
4.25 Nauka jazdy (23) – program rozrywkowy Polska 2022

FILM SENSACYJNY

WTOREK TVP 2 23:25

Konwój

W jednym arestów, kierowanym przez dyrektora Nowackiego (Janusz Gajos), dochodzi do zabójstwa więźnia. Przesłuchawany jest m.in. sierżant Berg, jeden z uczestników konwoju sprzed lat, kiedy to sierżant Andrzej Zawada (Robert Więckiewicz), mający problem z używkami, miał przewieźć do szpitala psychiatrycznego przestępcę nazwiskiem Kulesza.

HORROR WTOREK POLSAT 23:35

Menu

Grupa bogatych smakoszy przybywa do luksusowej restauracji na wyspie. Tak rozpoczyna się mroczny spektakl kulinarny w reżyserii ekscentrycznego szefa kuchni, w którego wciela się dwukrotnie nominowany do Oscara Ralph Fiennes. Partnerują mu młode gwiazdy brytyjskiego kina – Anya Taylor-Joy i Nicholas Hoult.

WTOREK 3 Marca

TVP 1

7.00 Msza święta na Jasnej Górze
7.30 Kościół z bliska **8.00** Serwis Info
8.25 Zaraz wracam (80) **9.00** Ranczo (99): Los pogorzela **10.00** Komisarz Alex (285) **11.00** Ojciec Mateusz (80) **12.00** Serwis Info **12.10** Agrobiznes, Agropodoba **12.40** Program rolny **12.55** Fascynujące migracje: Karlik większy – serial dok. Francja 2018 **14.00** Wichrowe wzgórze (370)

15.00 Serwis Info – magazyn
15.15 Reporterzy – magazyn
15.35 Gra słów. Krzyżówka **16.05** Dziedzictwo (848) – serial obyczaj. Turcja 2020
Plan Nese, by zdobyć dowody obciążające Basak i jej współnika, kończy się fiaskiem, pogrążając ją w rozpacz. Ayse chce wyznać Feritowi prawdę, ale musi czekać na zakończenie akcji.

17.00 Teleexpress
17.25 Jaka to melodia?
17.55 Klan (4665)
18.20 Zaraz wracam (81) – serial obyczaj. Polska
18.55 Akacja 38 (817)
19.30 19.30
19.55 Pytanie dnia
20.30 Omnibus – szybcy i mądzy – teleturniej
21.20 Paranoja – thriller USA/Indie/
*** Francja 2013
Reż. Robert Luketic, wyk. Liam Hemsworth, Gary Oldman, Amber Heard
23.15 Bat 21 – dramat wojenny
*** USA 1988
Reż. Peter Markle, wyk. Gene Hackman, Danny Glover, Jerry Reed

TVP 2

5.30 M jak miłość (1705) – serial Polska 2023 **6.20** Przysiań nad Biblią – program religijny **6.55** Barwy szczęścia (3327) – serial Polska 2026
7.30 Pytanie na śniadanie **11.50** Rosół polski **12.30** Koło fortuny **13.15** Panna młoda (35) – serial obyczaj. Turcja 2024 **14.05** Va banque – teleturniej **14.35** Na sygnale (851): Obcy w domu – serial obyczaj. Polska 2026

15.05 La Promesa – pałac tajemnic (340) – telenowela Hiszpania 2024
Margareta próbuje przekonać Leonor, żeby nie rezygnowała z przyjaźni z Martiną. Ostatecznie kuzynki się godzą. Salvador dzieli się z Ablem informacją o dniu, w którym zaginął zegarek kapitana.

16.00 Koło fortuny – teleturniej
16.35 Familiada – teleturniej
17.20 Panna młoda (36) – serial obyczaj. Turcja
18.15 Va banque – teleturniej
18.50 Jeden z dziesięciu
19.25 Barwy szczęścia (3327, 3328) – serial Polska
20.40 Kulisy „M jak miłość”
20.55 M jak miłość (1914)
21.55 Na sygnale (853)
22.25 Magazyn Ekspresu Reporterów – magazyn
23.25 Moje córki krowy – komedia
*** diodramat Polska 2015
Reż. Kinga Dębska, wyk. Agata Kulesza, Gabriela Muskala, Marian Dziędziel
1.05 Kochając Pabla, nienawidząc Escobara
*** dząc Escobara – film biograf. Hiszpania/USA/Bulgaria 2017

Polsat

6.00 Nowy dzień **8.30** Malanowski i Partnerzy (180, 181): Powrót dręczyciela / Porwana naręczona – serial fabularno-dokumentalny Polska 2010 **9.30** Trudne sprawy (1106): Hazardzistka – serial fab.-dok. Polska 2022 **11.35** Gliniarze (625): Plantator – serial fab.-dok. Polska 2021 **14.40** Dlaczego ja? (1457): Moja ukochana niania – serial fab.-dok. Polska 2025

15.50 Wydarzenia
16.15 Pogoda
16.20 Interwencja – magazyn
16.30 Na ratunek 112 (1114)
17.00 Gliniarze (1154) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2026
Policjanci ścigają przestępcę, który na zlecenie zaatakował niewłaściwą kobietę. Muszą go pojmać, zanim zaatakuje znowu, by naprawić błąd. Natalia czeka na powrót syna i martwi się o jego stan.

18.00 Pierwsza miłość (4166) – serial Polska
18.50 Wydarzenia
19.15 Gość „Wydarzeń”
19.55 Milionerzy – teleturniej
20.30 Farma – reality show
21.30 Ninja vs Ninja – show
23.35 Ja, robot
*** – film sf USA/Niemcy 2004
Reż. Alex Proyas, wyk. Will Smith, Bridget Moynahan, Alan Tudyk
2.05 Człowiek widmo
*** – thriller USA/Niemcy 2000
Reż. Paul Verhoeven, wyk. Kevin Bacon, Elisabeth Shue, Josh Brolin
4.40 Disco gramy!

TVN

5.00 Jak to jest zrobione? **5.35** Uwaga! – magazyn **5.50** Ukryta prawda (1566) **6.45** Kuchenne rewolucje **7.45** Dzień Dobry TVN **11.20** Doradca smaku – magazyn **11.25** Kuchenne rewolucje (4, 2): Restauracja „1, 2, 3”, Tarnów / Świdnica – Restauracja Baszta **13.40** Ukryta prawda (1664, 1665) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2024

15.45 Młode gliny (13) – serial krym. Polska 2026
16.50 Szpital św. Anny (78) – serial obyczaj. Polska

17.55 Detektywi (272)
19.00 Fakty
19.55 Uwaga! – magazyn
20.15 Na Wspólnej (4171) – serial Polska 2026
20.50 The Floor – teleturniej
21.30 Skok na głęboką wodę – reality show Polska 2026
22.45 Kuba Wojewódzki
23.45 Superwizjer – magazyn
0.30 Nieuchwytny
*** – film sensacyjny USA 1996
Reż. John Gray, wyk. Steven Seagal, Keenen Ivory Wayans, Bob Gunton
Mieszkańcy Los Angeles są wstrząśnięci serią morderstw o charakterze rytualnym. Detektyw Jack Cole, policjant o mrocznej przeszłości, staje przed kolejnym wyzwaniem.

2.35 The Traitors. Zdraycy – reality show Polska 2026
4.10 Uwaga!
– program interwencyjny
4.25 Nauka jazdy (23) – program rozrywkowy Polska 2022

TVN 7

6.50 Szkoła **8.45** Ukryta prawda **11.55** W-11 Wydział Śledczy **14.00** Detektywi **15.00** Szpital św. Anny (68) – serial obyczaj. Polska **16.00** Sędzia Anna Maria Wesołowska **17.00** Tajemnice miłości **18.00** Opowieści małżeńskie **19.00** Ukryta prawda **20.00** Hotel Paradise **21.00** *** Władza absolutna – thriller USA 1997, reż. Clint Eastwood, wyk. Clint Eastwood, Gene Hackman, Ed Harris **23.35** *** Annabelle: Narodziny zła – horror USA 2017, reż. David F. Sandberg, wyk. Miranda Otto **1.55** Hotel Paradise

TVP Kultura

12.10 **** Nad rzeką, której nie ma – film psychologiczny Polska 1991
13.55 *** Kocie ślady – film krym. Polska 1971 **15.30** *** Leśmian – film biograf. Polska 1990 **17.05** Pogranicze w ogniu (9) **18.15** Mody Polskie **18.55** Kobieta pracująca – Irena Kwiatkowska **20.00** Teatr TV: Wywiad z Ballmeyerem – spektakl Polska 1962, reż. Andrzej Wajda, wyk. Gustaw Holoubek **21.05** *** Juno – komediodramat USA/Kan. 2007 **22.50** YAAA. Wojciech Bruszewski

TVP Sport

9.10 Magazyn Betclit 1. Ligi **9.40** Piłka nożna: Wieczysta Kraków – Polonia Warszawa **11.40** Magazyn Betclit 1. Ligi **13.05** Piłka nożna: Lech Poznań – Raków Częstochowa **15.10** Gol **16.30** Kobieta gra **17.20** Studio **17.55** (L) Piłka nożna: Eliminacje MŚ kobiet strefy UEFA: Polska – Holandia **20.20** Studio **20.40** (L) Piłka nożna: GKS Katowice – Widzew Łódź **23.15** Sportowy wieczór **23.45** Piłka nożna: Sporting CP – FC Porto **1.50** ZIO 2026: Skialpinizm – sprint (k+m)

TV 4

5.30 Telezakupy TV Okazje **7.55** Bogaty dom – biedny dom – serial dok. **8.55** Policjantki i policjanci (330, 331) **10.55** Na ratunek 112 (1115): Gdy Internet wychwyta dziecko **11.55** Dlaczego ja? **12.55** Trudne sprawy **15.55** Łowcy skarbów. Kto da więcej – reality show **18.00** Policjantki i policjanci (1371, 1372) – serial obyczaj. Polska 2026 **20.00** Uroczysko (210) – serial krym. Polska 2026 **22.40** *** Krwaawa rozgrywka – film akcji Chiny/Hongk./USA 2017, reż. Leo Zhang, wyk. Jackie Chan **0.55** Love Island. Wyspa miłości

TV Trwam

13.30 Msza święta z Jasnej Góry **14.30** Ojcostwo – polecam **15.00** Mistyczne serce Lasu Wiedeńskiego. Opactwo Heiligenkreuz **16.10** Jestem mamą **16.25** Przyroda w obiektywie **16.40** Zdrowie z Bożej apteki **17.00** Wierzę w Boga **17.30** Burza w okręgu krakowskim **18.15** Rozmowy niedokończono **19.30** Każdy maluch to potrafi **19.45** Modlitwa z telefonem udziałem dzieci **20.00** Informacje **20.20** Różaniec **21.00** Apel Jasnołóg **21.40** Polski punkt widzenia

TV Puls

6.00 Nash Bridges (84, 85) **8.00** Kobra – oddział specjalny (1, 2) **10.00** Triumf miłości (47, 48) **12.00** Nie igraj z aniołem (24) **13.00** Wspaniałe stulecie (49) **14.00** Lombard. Życie pod zastaw (663, 664) **16.00** Ranczo (94, 95) **18.00** Lombard. Życie pod zastaw (952, 953) a **20.00** *** Kula w tęg – film sens. USA/Indie/Szwajc. 2012 **21.55** *** Conan Barbarzyńca – film przygod. USA/Bulg./Niemcy/Indie 2011 **0.00** *** Przynęta – komedia krym. Kan./USA 2000

ŚRODA 4 Marca

TVP1 DVB-T

7.00 Msza święta na Jasnej Górze
7.30 Rodzina (nie od święta) **8.00** Serwis Info **8.25** Zaraz wracam (81)
9.00 Ranczo (100): W blasku fleszy
10.00 Komisarz Alex (286): Trop
11.00 Ojciec Mateusz (81): Przerwany weekend **12.00** Serwis Info
12.10 Agrobiznes **12.40** Program rolny **12.55** Fascynujące migracje
14.00 Wichrowe wzgórze (371)

15.00 Serwis Info – magazyn
15.15 Reporterzy – magazyn
15.35 Gra słów. Krzyżówka – teleturniej
16.05 Dziedzictwo (849) – serial obyczaj. Turcja
17.00 Teleexpress
17.25 Jaka to melodia?
17.55 Klan (4666) – telenowela Polska
18.20 Zaraz wracam (82) – serial obyczaj. Polska
18.55 Akacyjowa 38 (818) – serial obyczaj. Hiszpania

19.30 **19.55** Pytanie dnia
20.30 Omnibus – szybki i mądrzy – teleturniej
21.20 Godziny strachu – thriller *** W. Bryt./Kanada/USA 2007
 Reż. Mike Barker, wyk. Pierce Brosnan, Maria Bello, Gerard Butler

23.05 Powidoki – film biograf. **** Polska 2016
 Reż. Andrzej Wajda, wyk. Bogusław Linda, Bronisława Zamachowska, Zofia Wichłacz
0.55 Paranoja – thriller USA/Indie/ *** Francja 2013
2.55 Magazyn Ekspresu Reporterów

TVP2 DVB-T

5.30 M jak miłość (1706) **6.25** Pożyteczni.pl **6.55** Barwy szczęścia (3328) **7.30** Pytanie na śniadanie – magazyn **11.55** Gwiazdorska kuchnia Ani – magazyn kulinarny **12.30** Koło fortuny – teleturniej **13.15** Panna młoda (36) – serial obyczaj. Turcja 2024 **14.05** Va banque **14.35** Na sygnale (852): Kłamstwo stanowcze nie! – serial obyczaj. Polska 2026

15.05 La Promesa – pałac tajemnic (341) – telenowela Hiszpania
16.00 Koło fortuny – teleturniej
16.35 Familiada – teleturniej
17.20 Panna młoda (37) – serial obyczaj. Turcja
18.15 Va banque – teleturniej
18.50 Jeden z dziesięciu – teleturniej
19.25 Barwy szczęścia (3328, 3329) – serial Polska 2026
20.40 Przepis dnia – magazyn
20.55 Na dobre i na złe (983) – serial obyczaj. Polska

21.55 Na sygnale (854, 855) – serial obyczaj. Polska
22.55 Peaky Blinders (31) – serial gangsterski W. Bryt.
0.05 Stońce też jest gwiazdą *** – dramat miłosny USA 2019
1.55 Na przekór losowi (1) – serial obyczaj. Włochy/Francja/Niemcy 2024
 Reż. Francesca Archibugi

2.55 Historia bomby neutronowej – film dokumentalny USA 2022
3.55 Rodzinka.pl – serial kom. Polska 2026
4.30 Na dobre i na złe – serial obyczaj. Polska 2026

Polsat DVB-T

5.25 Telezakupy TV Okazje **6.00** Nowy dzień **8.30** Malanowski i Partnerzy (182, 183): Wpędzona w śmierć / Zranione serca – serial fab.-dokumentalny Polska 2010 **9.30** Trudne sprawy (1108, 1109) – serial fab.-dokumentalny **11.35** Gliniarze – serial fabularno-dokumentalny **14.40** Dłaczego ja? (1518): Być jak Bożena – serial fab.-dokumentalny Polska

15.50 Wydarzenia
16.15 Pogoda
16.20 Interwencja – magazyn
16.30 Na ratunek 112 (1115)
17.00 Gliniarze (1155) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2026
 Śledczy badają sprawę porwania 17-latką z ubogiej rodziny. Śledztwo szybko ujawnia mroczne sekrety rodziny. Zosia musi podjąć ważną decyzję o swojej przyszłości zawodowej.

18.00 Pierwsza miłość (4167)
18.50 Wydarzenia
19.15 Gość „Wydarzeń”
19.55 Milionerzy – teleturniej
20.30 Farma – reality show
21.30 Bez pudru, czyli Kabaret plus... – pr. rozrywkowy
22.45 American Pie: Zjazd *** absolutów – komedia USA 2012
 Reż. Jon Hurwitz, Hayden Schlossberg, wyk. Jason Biggs, Alyson Hannigan

1.05 Zielony Szeszeń *** – film sensacyjny USA 2011
 Reż. Michel Gondry, wyk. Seth Rogen, Cameron Diaz, Christoph Waltz

TVN DVB-T

5.35 Uwaga! **5.50** Ukryta prawda (1567) **6.45** Kuchenne rewolucje **7.45** Dzień Dobry TVN – magazyn **11.20** Doradca smaku: Lohikeitto – fińska zupa z łososiem – magazyn kulinarny **11.25** Kuchenne rewolucje (5, 3): Restauracja „Pirat”, Olsztyn / Koronowo – Nasze smaki **13.40** Ukryta prawda (1666, 1667) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2024

15.45 Młode gliny (14) – serial krym. Polska
16.50 Szpital św. Anny (79) – serial obyczaj. Polska
17.55 Detektywi (273)
19.00 Fakty
19.55 Uwaga! – magazyn
20.15 Na Wspólnej (4172) – serial Polska
20.50 The Floor – teleturniej
21.30 Królowa przetrwania – reality show, wyk. Aneta Kurp, Josephine Kwasniewska, Ewelina Kubiak

23.00 Bękarty *** – komedia USA 2017
 Reż. Lawrence Sher, wyk. Owen Wilson, Ed Helms, J.K. Simmons
 Kyle i Peter są braćmi, których wychowała ekscentryczna Helen. Całe życie utrzymywała, że ich ojciec umarł, kiedy byli dziećmi. Kłamstwo wychodzi jednak na jaw. Kyle i Peter postanawiają wyruszyć na poszukiwania ojca.

1.20 Kuchenne rewolucje: Boryslawice – reality show Polska 2025
2.25 Dubaj. Pustynia pełna bogactwa – serial dok.

TVN7 DVB-T

8.45 Ukryta prawda (1245, 1577, 1578) **11.55** W-11 Wydział Śledczy (828-830) **14.00** Detektywi (31) **15.00** Szpital św. Anny (69) **16.00** Sędzia Anna Maria Wesołowska **17.00** Tajemnice miłości (62) **18.00** Opowieści małżeńskie (2) **19.00** Ukryta prawda (1657) **20.00** Hotel Paradise (3) **21.00** *** Nie martw się, kochanie – thriller USA 2022, reż. Olivia Wilde, wyk. Florence Pugh **23.35** **** Wejście smoka – film sens. Hongk./USA 1973, reż. Robert Clouse, wyk. Bruce Lee **1.50** Hotel Paradise (2)

TVP Kultura DVB-T

11.40 Po prostu Krystyna Feldman **12.55** Tygodnik kulturalny **13.45** *** Głód serca – film obyczaj. Polska 1986 **15.25** *** Kocie ślady – film krym. Polska 1971 **17.00** Pogranicze w ogniu (10) **18.05** Dobre strony **18.30** Informacje kulturalne **18.55** Reżyserzy **19.45** WTEM **20.00** *** Idź pod prąd – dramat Polska 2024, **21.50** Przygody Sherlocka Holmesa (1) **22.55** Jesień z Bluesem: Tadeusz Nalepa z zespołem Dżem **23.55** **** Juno – komediodr. USA/Kan. 2007

TVP Sport DVB-T

8.40 Piłka nożna: GKS Katowice – Widzew Łódź **10.45** Biegi narciarskie: Ski Classics – Bieg Wazów **11.45** Piłka nożna: Eliminacje MŚ (k): Polska – Holandia **13.50** Pełnosprawni **14.20** Lekkoatletyka: Halowe MP w Toruniu **16.30** Reportaż **17.00** Studio **17.25** (L) Piłka nożna: Zawisza Bydgoszcz – Chojniczanka 1930 Chojnice **20.25** (L) Piłka nożna: Lech Poznań – Górnik Zabrze **23.00** Sportowy wieczór **23.25** Piłka nożna: Zawisza Bydgoszcz – Chojniczanka 1930 Chojnice

TV4 DVB-T

5.30 Telezakupy TV Okazje **6.00** Strażnik Teksasu (8, 9) **7.55** Bogaty dom – biedny dom **8.55** Policjantki i policjanci (332, 333) **10.55** Na ratunek 112 **11.55** Dłaczego ja? **12.55** Trudne sprawy **15.55** Łowcy skarbów. Kto da więcej **18.00** Policjantki i policjanci (1372, 1373) – serial obyczaj. **20.00** Uroczysko (211) – serial krym. Polska 2026 **22.40** **** Leon zawodowiec – dramat Fr./USA 1994, reż. Luc Besson, wyk. Jean Reno, Natalie Portman, Gary Oldman **0.55** Love Island. Wyspa miłości **2.00** Hardcorowy Lombard

TV Tram DVB-T

12.20 Pastuszek **13.00** Muzeum Powstania Warszawskiego **13.30** Msza święta z Jasnej Góry **14.30** Ulmowie. Świadek two sprawiedliwych **15.00** Brat Kalikst z Poczekajki **16.10** Na zdrowie **16.30** Zapiski ze świętości Prymasa Tysiąclecia **17.00** Po stronie prawdy **18.55** Rozmowy niedokończone **19.30** Bóg z nami **20.00** Informacje **20.20** Różaniec **21.00** Apel Jasnogórski **21.40** Polski punkt widzenia **22.00** Przetrwalimy **22.30** Listy nadziej **23.30** Mała Nellie od Świętego Boga

TV Puls DVB-T

6.00 Nash Bridges (85, 86) **8.00** Kobra – oddział specjalny (2, 3) **10.00** Triumf miłości (49, 50) **12.00** Nie igraj z aniołem (25) **13.00** Wspaniałe stulecie (50) **14.00** Lombard. Życie pod zastaw (665, 666) **16.00** Ranczo (95, 96) **18.00** Lombard. Życie pod zastaw (953, 954) – serial obyczaj. Polska **20.00** *** Child Alert – thriller USA 2024 **22.00** *** Minuta po śmierci – thriller USA 2022 **23.55** **** Ocalony – dramat USA/W. Bryt. 2013 **2.15** Dzielnica strachu (431)

**** koniecznie *** zdecydowanie tak ** może ** nie musisz * zdecydowanie nie (L) na żywo

(DVB-T) stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

CZWARTEK 5 Marca

TVP1 DVB-T

7.00 Msza święta na Jasnej Górze
7.30 Dobre historie **8.00** Serwis Info **8.25** Zaraz wracam (82) **9.00** Ranczo (101): Grecy i Bułgarczy **10.00** Komisarz Alex (287): Spotkanie **11.00** Ojciec Mateusz (82): Zaginiony **12.00** Serwis Info **12.10** Agrobiznes **12.40** Program rolny **12.55** Fascynujące migracje **14.00** Wichrowe wzgórze (372) – serial obyczaj. Turcja 2024

15.00 Serwis Info – magazyn
15.15 Reporterzy – magazyn
15.35 Gra słów. Krzyżówka
16.05 Dziedzictwo (850) – serial obyczaj. Turcja
17.00 Teleexpress
17.25 Jaka to melodia?
17.55 Klan (4667) – telenowela Polska
18.20 Zaraz wracam (83) – serial obyczaj. Polska
18.55 Akacyjowa 38 (819) – serial obyczaj. Hiszpania

19.30 **19.55** Pytanie dnia
20.30 Omnibus – szybki i mądrzy – teleturniej
21.20 Ojciec Mateusz (440): Winnica pana Rossi – serial krym. Polska 2026
22.20 Sprawa dla reportera
23.20 CEGŁA i inne nagrody filmowe. Opowiada Andrzej Wajda – reportaż

0.30 Bat 21 – dramat wojenny *** USA 1988
 Reż. Peter Markle, wyk. Gene Hackman, Danny Glover, Jerry Reed
2.25 Sprawa dla reportera
3.25 Świętynie świata: Chrześcijaństwo. Dążenie ku światłu

TVP2 DVB-T

5.30 M jak miłość (1707) **6.20** Operacja zdrowie – magazyn **6.55** Barwy szczęścia (3329) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.55** Dzień z życia artysty: Andrzej Mleczko **12.30** Koło fortuny **13.15** Panna młoda (37) – serial obyczaj. Turcja 2024 **14.05** Va banque – teleturniej **14.35** Na sygnale (853): Miłość i genetyka – serial obyczaj. Polska 2026

15.05 La Promesa – pałac tajemnic (342) – telenowela Hiszpania
16.00 Koło fortuny – teleturniej
16.35 Familiada – teleturniej
17.20 Panna młoda (38) – serial obyczaj. Turcja
18.15 Va banque – teleturniej
18.50 Jeden z dziesięciu – teleturniej
19.25 Barwy szczęścia (3329, 3330) – serial Polska
20.40 Super Gary. Gotuj z Bosacką! – magazyn
21.15 Tak to leciało! – teleturniej
22.15 Syn (1, 2) – serial USA 2017
 Reż. Tom Harper, wyk. Pierce Brosnan, Jacob Lofland, Henry Garrett
 Rok 1849. Komancze napadają na McCulloughów, porzucają młodego Elięgo i jego brata Martina. Po latach, w 1915 r., Eli i jego syn Pete walczą ze złodziejami bydlę.

0.05 Rodzinka.pl (305)
0.40 Moje córki krowy **** – komediodramat Polska 2015
2.20 Lepsza połowa (27)

Polsat DVB-T

6.00 Nowy dzień **8.30** Malanowski i Partnerzy (184, 185): Drogocenna strata / Tajemnica pamiętnika **9.30** Trudne sprawy (1110): Czarna rozpacz – serial fab.-dok. **11.35** Gliniarze (631-633): Nie do ruszenia / Okno życia / Trauma – serial fabularno-dokumentalny 2021 **14.40** Dłaczego ja? (1519): Pamiętnik Magdaleny Burczyk – serial fab.-dok. Polska

15.50 Wydarzenia
16.15 Pogoda
16.20 Interwencja – magazyn
16.30 Na ratunek 112 (1116)
17.00 Gliniarze (1156) – serial fabularno-dokumentalny Polska
18.00 Pierwsza miłość (4168) – serial Polska
18.50 Wydarzenia
19.20 Gość „Wydarzeń”
19.55 Milionerzy – teleturniej
20.30 Farma – reality show
21.30 Nasz nowy dom – reality show
22.55 Sortownia (1) – serial krym. Polska 2023
 Reż. Anna Kazejak, wyk. Artur Barciś, Mariusz Bonaszewski, Andrzej Chyra

0.00 Gdzie śpiewają raki **** – thriller USA 2022
 Reż. Olivia Newman
 Porzucona przez rodzinę dziewczyna mieszka samotnie na bagnach Karoliny Północnej. Trzyma się z daleka od cywilizacji i uchodzi za dziwaczkę. Kiedy jej partner zostaje znaleziony martwy, staje się główną podejrzaną.

2.40 Nasz nowy dom

TVN DVB-T

6.45 Kuchenne rewolucje – reality show Polska 2023 **7.45** Dzień Dobry TVN – magazyn **11.20** Doradca smaku: Pisto manchego – hiszpański gulasz warzywny **11.25** Kuchenne rewolucje (6,4): Pizzeria „Magiliana”, Sosnowiec / Sierpów – Bistro Zalewajka – reality show **13.40** Ukryta prawda (1668, 1669) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2024

15.45 Młode gliny (15) – serial krym. Polska 2026
16.50 Szpital św. Anny (80) – serial obyczaj. Polska
17.55 Detektywi (274)
19.00 Fakty
19.55 Uwaga! – magazyn
20.15 Na Wspólnej (4173) – serial Polska 2026
20.50 The Floor – teleturniej
21.30 Kuchenne rewolucje: Wschowa – La Trattoria
 Rodzina – reality show
22.40 Koniec świata, czyli Kogel Mogel 4 – komedia Polska 2022
 Reż. Anna Wierzbicka-Bluszcz, wyk. Grażyna Błęcka-Kolska, Katarzyna Łaniewska, Paweł Nowisz
 Miłość Agnieszki i Marcina rozkwita, podobnie jak Kasi i profesora Wolańskiego. Marzeniem babci Solskiej jest ślub wnuka. Jednak na drodze do szczęścia młodego Zawady staje Bożenka. Spokój Piotrusia i Marlenki burzy wizyta mamusi z Ameryki.

0.35 Skok na głęboką wodę **1.45** Szpital św. Anny (39) – serial obyczaj. Polska

TVN7 DVB-T

8.45 Ukryta prawda (1246, 1579, 1580) **11.55** W-11 Wydział Śledczy **14.00** Detektywi **15.00** Szpital św. Anny (70) – serial obyczaj. Polska 2025 **16.00** Sędzia Anna Maria Wesołowska (5) **17.00** Tajemnice miłości (63) **18.00** Opowieści małżeńskie (3) **19.00** Ukryta prawda (1658) **20.00** Hotel Paradise (4) **21.00** **** Kac Vegas – komedia USA/Niemcy 2009, reż. Todd Phillips, wyk. Bradley Cooper **23.20** *** Jestem na tak – komedia rom. USA/W. Bryt. 2008, reż. Peyton Reed, wyk. Jim Carrey **1.35** Hotel Paradise (3)

TVP Kultura DVB-T

10.05 *** Głód serca – film obyczaj. Polska 1986 **11.40** Hipoteza **12.15** Zielono Mi – Piosenki Agnieszki Osieckiej **13.10** Reżyserzy **14.10** Kolekcja **14.25** Studio Kultura – niedziela z... **15.20** **** Wielki bieg – dramat Polska 1981 **17.15** Pogranicze w ogniu (11) **18.20** Wydarzenie aktualne **18.50** Którędy po sztukę **19.00** Niepoprawny Belmonto **20.00** Hala odlotów **21.05** **** Brzezina – dramat Polska 1970 **22.50** Dzień, w którym umarła gwiazda rocka

TVP Sport DVB-T

9.20 Piłka nożna: Lech Poznań – Górnik Zabrze **11.30** ZIO 2026: Narciarstwo – gigant (k) **12.30** Reportaż **13.00** Studio **13.25** (L) Piłka nożna: Avia Świdnik – Raków Częstochowa **16.05** Zawody siłaczy: LM Strongman: Dubaj **17.00** (L) Biatlon: PS (k) w Kontiolahti **18.50** Sportowe ABC: Hokej na lodzie **19.05** Ring TVP Sport **20.05** Piłka nożna: Avia Świdnik – Raków Częstochowa **22.10** Sportowy wieczór **22.40** Biatlon: PS (k) w Kontiolahti: **0.05** Boks: Kamil Kuździeń – Hubert Kwapisz

TV4 DVB-T

6.00 Strażnik Teksasu (10, 11): Wiara / Złoty chłopak **7.55** Bogaty dom – biedny dom (111) **8.55** Policjantki i policjanci (334, 335) **10.55** Na ratunek 112 (1117): Trauma **11.55** Dłaczego ja? (1521): Trefne miejsce **12.55** Trudne sprawy (947): Szukam żony jak szalony **15.55** Łowcy skarbów. Kto da więcej – reality show **18.00** Policjantki i policjanci (1373, 1374) **20.00** Uroczysko (212) – serial krym. Polska 2026 **22.40** **** Braterstwo wilków – horror Fr. 2001, reż. Christophe Gans **1.50** Love Island. Wyspa miłości (38)

TV Tram DVB-T

13.00 Aby we wszystkim Bóg był uwielbiony **13.30** Msza święta z Jasnej Góry **14.30** Siostry na posterunku **15.00** Po stronie prawdy **16.10** Z wdęką nad wodę w Polskę i świat **16.35** Sól Ziemi **17.00** Modlitwa w Sanktuarium św. Józefa w Kaliszu **19.30** Każdy maluch to potrafi **19.45** Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci **20.20** Różaniec **21.00** Apel Jasnogórski **21.40** Polski punkt widzenia **22.00** Głos serca (101) **22.45** Zniewolone **23.00** Telewizyjny Uniwersytet Biblijny

TV Puls DVB-T

8.00 Kobra – oddział specjalny (3, 4) **10.00** Triumf miłości (51, 52) **12.00** Nie igraj z aniołem (26) **13.00** Wspaniałe stulecie (51) **14.00** Lombard. Życie pod zastaw (667, 668) **16.00** Ranczo (96, 97) **18.00** Lombard. Życie pod zastaw (954, 955) **20.00** *** Leo: Ogrodnik zawodowiec – komedia sens. Fr. 2025, reż. David Charhon, wyk. Jean-Claude Van Damme **22.15** *** Gorąca laska – komedia USA 2002, reż. Tom Brady **0.20** *** Prawdziwe życie – komedia Fr./Belg. 2023

**** koniecznie *** zdecydowanie tak ** może ** nie musisz * zdecydowanie nie (L) na żywo

(DVB-T) stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

PIĄTEK 6 Marca

TVP1

DVB-T

7.30 Agape blisko Ciebie **8.00** Serwis Info **8.20** Zaraz wracam (83) **8.45** Ranczo (102) **9.45** Komisarz Alex (288) **10.40** Ojciec Mateusz (83): Zastępstwo **11.30** Okrasa łamie przepisy **12.00** Serwis Info **12.10** Agrobiznes **12.30** Program rolny **12.50** Fascynujące migracje **13.45** Polskie parki narodowe **14.10** Wichrowe wzgórza (373)

15.00 Serwis Info – magazyn
15.15 Reporterzy – magazyn
15.35 Gra słów. Krzyżówka – teleturniej
16.05 Dziedzictwo (851)
17.00 Teleexpress
17.25 Jaka to melodia?
17.55 Klan (4668)
18.20 Andrzej Wajda – Notatki – film dok. Polska 2026
18.55 Akacyjowa 38 (820)
19.30 19.30
19.55 Pytanie dnia
20.30 Giina. Nowy rozdział (1) – serial krym. Polska 2025
Reż. Władysław Pasikowski, wyk. Agnieszka Piłaszewska, Anna Cieślak, Nela Maciejewska
21.30 Sekielski wieczorową porą – magazyn
22.30 Andrzej Wajda – Notatki – film dok. Polska 2026
22.50 Popiół i diament – dramat
**** obyczaj. Polska 1958
Reż. Andrzej Wajda, wyk. Zbigniew Cybulski, Ewa Krzyżewska, Waclaw Zastrzeżyński
0.40 Godziny strachu – thriller
*** W. Bryt./Kanada/USA 2007
2.25 Sekielski wieczorową porą

***** koniecznie **** zdecydowanie tak *** możesz ** nie musisz * zdecydowanie nie (L) na żywo

TVP 2

DVB-T

5.30 M jak miłość (1708) **6.25** Anna Dymna – spotkajmy się **6.55** Barwy szczęścia (3330) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.40** Operacja zdrowie **12.15** Którędy po sztukę **12.20** WTEM **12.30** Koło fortuny **13.15** Panna młoda (38) – serial obyczaj. Turcja 2024 **14.05** Va banque **14.35** Na sygnale (854): W sieci kłamstw – serial obyczaj. Polska 2026

15.05 La Promesa – pałac tajemnic (343)
Cruz czyta list od Leonor i próbuje pogodzić się z decyzją córki. Teresa i Feliciano informują Marię o zaręczynach. Curro mówi Alonso, by skonsultował się z dworem króla.
16.00 Koło fortuny – teleturniej
16.35 Familiada – teleturniej
17.20 Panna młoda (39)
18.15 Va banque – teleturniej
18.50 Jeden z dziesięciu
19.25 Barwy szczęścia (3330, 3331-opis) – serial Polska
Po aresztowaniu Cezarego Klemens nie odstępuje Natalii na krok. Majak próbuje przesłuchać Zwolenską, ale prawniczka odmawia składania zeznań przeciwko mężowi. Policjant bierze teraz na celownik Marcina.
20.45 Kocham Cię, Polsko!
22.20 25 lat miłości: Jubileusz „M jak miłość” – show
23.25 To jest grane
23.55 Mroczne wody
**** – dramat USA 2019
Reż. Todd Haynes, wyk. Mark Ruffalo, Anne Hathaway, Tim Robbins

Polsat

DVB-T

5.25 Telezakupy TV Okazje – program promocyjno-reklamowy **6.00** Nowy dzień – magazyn **8.00** Halo tu Polsat – magazyn informacyjno-publicystyczny **11.30** Gliniarze (634): Niedokończony zlecenie – serial fabularno-dokumentalny 2021 **14.40** Dlaczego ja? (1520): Skradzione uczucia – serial fabularno-dokumentalny Polska 2026

15.50 Wydarzenia
16.15 Pogoda
16.20 Interwencja – magazyn
16.30 Na ratunek 112 (1117)
17.00 Gliniarze (1157)
Detektywi CBP otrzymują listowne pogróżki. Ktoś na nich poluje i ciągle jest o krok przed nimi. Rozpoczyna się wyścig z czasem, by uniknąć krwawej zemsty przestępców.
18.00 Pierwsza miłość (4169)
Detektywi CBP otrzymują listowne pogróżki. Ktoś na nich poluje i ciągle jest o krok przed nimi. Rozpoczyna się wyścig z czasem, by uniknąć krwawej zemsty przestępców.
18.50 Wydarzenia
19.15 Gość „Wydarzeń”
19.55 Farma – reality show
21.00 Must Be The Music
23.10 Nowe oblicze Greya
** – thriller USA/Chiny 2018
Reż. James Foley, wyk. Dakota Johnson, Jamie Dornan, Eric Johnson
1.35 American Pie: Zjazd absolwentów
*** – komedia USA 2012

TVN

DVB-T

5.05 Kto was tak urządził? **5.35** Uwaga! **5.50** Ukryta prawda (1569) **6.45** Kuchenne rewolucje – reality show **7.45** Dzień Dobry TVN – magazyn informacyjno-publicystyczny **11.25** Kuchenne rewolucje: Bistro „Le Papillon Noir”, Katowice / Gdynia – Worek mąki – reality show **13.40** Ukryta prawda (1670, 1671) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2024

15.45 Młode gliny (16)
– serial krym. Polska 2026
16.50 Szpital św. Anny (81)
– serial obyczaj. Polska
17.55 Detektywi (275)
– serial fabularno-dokumentalny Polska 2026
19.00 Fakty
19.50 Uwaga! – magazyn
20.00 Top Gun: Maverick
**** – film sensacyjny USA 2022
Reż. Joseph Kosinski, wyk. Tom Cruise, Miles Teller, Jennifer Connelly
22.55 Geostorm – film sensacyjny
** USA/Hongkong 2017
Reż. Dean Devlin, wyk. Gerard Butler, Jim Sturgess, Abbie Cornish
Dwaj bracia, którzy nie utrzymują ze sobą kontaktu, muszą usunąć awarię systemu chroniącego przed klęskami żywiołowymi, nim olbrzymia geoburza pochłonie Ziemię.
1.05 Kuba Wojewódzki – talk show
2.20 Szpital św. Anny (40)
– serial obyczaj. Polska 2025
3.25 Uwaga! – magazyn
3.40 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (7)

TVN 7

DVB-T

8.45 Ukryta prawda (1247, 1581, 1582) **11.55** W-11 Wydział Śledczy (834-836) **14.00** Detektywi (33): Ukochana siostra **15.00** Szpital św. Anny (71) – serial obyczaj. Polska **16.00** Sędzia Anna Maria Wesołowska (15, 16) **18.00** Opowieści małżeńskie (4) **19.00** Idź na całość (5) **20.00** **** King Richard: Zwycięska rodzina – film biograf. USA/Australia 2021, reż. Reinaldo Marcus Green, wyk. Will Smith, **23.05** Królowa przetrwania **0.30** **** Małżeństwo na skrót – komedia Australia 2021, reż. Josh Lawson, wyk. Rafe Spall

TVP Kultura

DVB-T

10.05 **** Wielki bieg – dramat Polska 1981 **12.00** Transmisja z Sejmu **13.15** Andrzej Wajda i jego szkoła **14.30** Kulturalni **15.25** **** Rewia Chaplina – komedia USA/W. Bryt. 1959 **17.40** Dzień, w którym umarła gwiazda rocka **18.15** Mistrzowie wideo **18.40** Wydarzenie aktualne **19.10** Wojciech Kilar „Pan Tadeusz” Suita do filmu Andrzeja Wajdy **20.05** **** Pokolenie – dramat Polska 1954 **21.45** Tygodnik kulturalny **22.40** Przygody Sherlocka Holmesa (1)

TVP Sport

DVB-T

9.50 Piłka nożna: Avia Świdnik – Raków Częstochowa **12.00** Lekkoatletyka: Halo-we MS w Sopotcie **13.55** Sportowe ABC: Curling **14.15** Ring TVP Sport **15.10** STS Puchar Polski **17.05** (L) Biatlon: PS (m) w Kontiolahti **19.30** (L) Boks: Karol Welter – Evander Castillo **23.00** Sportowy wieczór **23.25** Kroniki Zimowych Igrzysk Paraliimpjskich **23.45** Lekkoatletyka: Mityng w Berlinie **1.05** (L) Koszykówka: Boston Celtic – Dallas Mavericks **3.45** Boks: Stephane Barthelemy – Jacob Blais

TV 4

DVB-T

8.55 Policjantki i policjanci (336, 337) **10.55** Na ratunek 112 (1118): Plotka **11.55** Dłaczę ja? (1522): Prawo do samobrony **12.55** Trudne sprawy (950-952): Za dawne winy / Ubogi Mirek jest zakochany w Wioli, która wygrywa dużą sumę pieniędzy / Mój syn jest przestępcą **15.55** Łowcy skarbów. Kto da więcej **18.00** Policjantki i policjanci (1374, 1375) **20.00** A na deser... **20.05** **** Osadzone – film sens. USA 1989, reż. John Flynn, wyk. Sylvester Stallone **22.25** Gwiazdy kabaretu **0.25** STOP Drogówka

TV Tram

DVB-T

13.05 W gotowości **13.30** Msza święta z Jasnej Góry **14.30** Drzwi do lasu **15.00** Modlitwa w Godzinie Miłosierdzia **15.20** Mocni w wierze **16.10** Natura obiektywnie **16.40** Zniewolenie **17.00** Droga Krzyżowa **17.30** Łączy nas historia **18.15** Westerplatte młodych **19.00** Warto zauważyć... w mijającym tygodniu **19.30** Brat Franciszek **20.00** Informacje **20.20** Różaniec **21.00** Apel Jasnogórski **21.40** Polski punkt widzenia **22.00** Wywiad z Ks. Bp. Edwardem Frankowskim

TV Puls

DVB-T

6.00 Nash Bridges (87, 88) **8.00** Kobra – oddział specjalny (4, 5) **10.00** Triumf miłości (53, 54) **12.00** Nie igraj z aniołem (27) **13.00** Wspaniałe stulecie (52) **14.00** Lombard. Życie pod zastaw (669, 670) **16.00** Ranczo (97, 98) **18.00** Lombard. Życie pod zastaw (955, 956) **20.00** **** Liberator – film sens. USA/Fr. 1992, wyk. Steven Seagal **22.05** **** Człowiek zasad – film sens. USA/Ukr. 2015 **0.00** **** Tajna broń – film sens. USA 1996 **2.15** Lombard. Życie pod zastaw (951)

(DVB-T) stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

SOBOTA 7 Marca

TVP1

DVB-T

7.00 Msza święta na Jasnej Górze **7.40** Rok w ogrodzie **8.05** Rok w ogrodzie extra **8.20** Pełnosprawni **8.50** Ranczo (103) **9.45** Komisarz Alex (289): Zgnie jabłko **10.40** Ojciec Mateusz (84): Rocznicza **11.35** *** Dwaj jeźdźcy – western USA 1961, reż. John Ford, wyk. James Stewart **13.35** Stuk, stuk – świat dziecięca **14.25** Okrasa łamie przepisy

15.00 Żona dla Polaka: Toronto – reality show
16.05 Dziedzictwo (852)
– serial obyczaj. Turcja
17.00 Teleexpress
17.35 Finał polskich kwalifikacji – Eurowizja 2026
– program muzyczny
18.25 Przed ekranem – magazyn
18.40 Jaka to melodia?
19.30 19.30
19.55 Pytanie dnia
20.25 Komisarz Alex (308)
– serial krym. Polska
21.25 Marzec '68 – dramat
*** obyczaj. Polska 2022
Reż. Krzysztof Lang, wyk. Vanessa Aleksander, Ignacy Liss, Ireneusz Czop
Opowieść o młodzieńczej miłości wpisana w kontekst wydarzeń marca 1968 roku. Hania ma żydowskie pochodzenie, a ojciec Janka pracuje w MSW. To czyni z nich osoby z różnych, wrogich światów.
23.40 Krew z krwi (9)
– serial sensacyjny Polska
0.40 Candyman – horror
*** USA/Kanada/Australia 2021
2.20 Popiół i diament – dramat
**** obyczaj. Polska 1958

***** koniecznie **** zdecydowanie tak *** możesz ** nie musisz * zdecydowanie nie (L) na żywo

TVP 2

DVB-T

5.10 Barwy szczęścia (3327, 3328) **6.25** M jak miłość (1913) **7.30** Pytanie na śniadanie – magazyn **11.30** Super Gary. Gotuj z Bosacką! – magazyn **12.10** Andrzej Wajda – Notatki – film dokumentalny Polska 2026 **12.40** Dobre strony – felieton **13.05** Panna młoda (39) – serial obyczaj. Turcja 2024 **14.00** Familiada – teleturniej **14.35** Koło fortuny

15.15 Szansa na sukces. Opole 2026: Enej – show
16.15 Na dobre i na złe (983)
Zawada chce wykonać pionierską operację u nastolatki. Beger uznaje, że zabieg jest ryzykowny. Pacjentką Blanki oraz Homolki zostaje kobieta w ciąży mnogiej, która ma przedwczesne skurcze.
17.15 Panna młoda (40)
– serial obyczaj. Turcja
18.15 Va banque – teleturniej
18.45 Słowo na niedzielę
– program religijny
18.55 Informacje kulturalne – magazyn
19.25 Rodzinka.pl (305, 306)
– serial kom. Polska
20.30 The Voice Kids: Przesłuchania w ciemno
22.50 Gabi Drzewiecka zaprasza – talk show
23.45 Poradnik pozytywnego myślenia – komedia romantyczna USA 2012
Reż. David O. Russell, wyk. Bradley Cooper, Jennifer Lawrence, Robert De Niro
1.50 Mroczne wody – dramat
**** USA 2019
3.55 Akacyjowa 38 (332)

Polsat

DVB-T

5.25 Telezakupy TV Okazje **6.00** Nowy dzień – magazyn informacyjny **8.00** Halo tu Polsat – magazyn informacyjno-publicystyczny **11.35** Ewa gotuje (562) – magazyn kulinarny **12.10** Rolniczki – serial dok. Polska 2024 **13.15** Krudowie 2 – film animowany USA 2020, reż. Joel Crawford, dub. Piotr Grabowski, Lesław Żurek, Anna Guzik-Tylka

15.25 Ninja vs Ninja – show
18.50 Wydarzenia
19.15 Prezydenci i premierzy – program publicystyczny
19.55 Kabaret na żywo. Chyba Czesuaf – program rozrywkowy
21.55 Szybcy i wściekli 10
*** – film sensacyjny USA/Chiny/Japonia 2023
Reż. Louis Leterrier, wyk. Vin Diesel, Jason Momoa, Michelle Rodriguez
1.05 Inwazja: Bitwa o Los Angeles
*** – film sf USA 2011
Reż. Jonathan Liebesman, wyk. Aaron Eckhart, Ramon Rodriguez, Michelle Rodriguez
Rok 2011. Obcy zniszczyli największe miasta na świecie. Sierżant Michael Nantz i jego żołnierze chcą uratować szukających schronienia cywilów i ocalić Los Angeles, nim zostanie zrównane z ziemią.
3.45 Świat według Kiepskich (541): Marian ma syna – serial kom. Polska 2019
4.40 Disco gramy!
– program muzyczny

TVN

DVB-T

5.05 Kto was tak urządził? – program rozrywkowy **5.35** Uwaga! **5.50** Ukryta prawda (1570) **6.45** Kuchenne rewolucje (7) – reality show Polska 2023 **7.45** Dzień Dobry TVN – magazyn **11.25** Na Wspólnej (4170-4173) **13.15** *** Czego pragną dziewczyny – komedia USA/W. Bryt. 2003, reż. Dennie Gordon, wyk. Amanda Bynes, Colin Firth, Kelly Preston

15.35 Kuchenne rewolucje: Świerklany – Karczma Stodola – reality show Polska 2025
16.40 Studio Pucharu Świata – magazyn
17.00 (L) Skoki narciarskie: Puchar Świata mężczyzn w Lahti: 2. konkurs indywidualny na skoczni HS 130 – 1. seria
18.00 Studio Pucharu Świata – magazyn
18.10 (L) Skoki narciarskie: Puchar Świata mężczyzn w Lahti: 2. konkurs indywidualny na skoczni HS 130 – 2. seria
18.55 Studio Pucharu Świata – magazyn
19.10 Fakty
19.45 Mam Talent!
– program rozrywkowy
21.45 Wilk z Wall Street
**** – film biograf. USA 2013
Reż. Martin Scorsese, wyk. Leonardo DiCaprio, Jonah Hill, Margot Robbie
1.15 Wcielenie
*** – horror USA/Chiny 2021
3.35 Uwaga! – magazyn
3.50 Szpital św. Anny (41)

TVN 7

DVB-T

7.00 Bugs Bunny Builders – serial anim. **7.15** *** Lassie, wróć! – film przygod. Niemcy 2020 **9.20** Ukryta prawda **11.20** Mówię Wam **12.30** Ukryta prawda **13.30** The Floor **14.50** Pogromcy chaosu (9) **15.50** *** Superman: powrót – film sf USA 2006, reż. Bryan Singer, wyk. Brandon Routh **19.00** Idź na całość **20.00** Władca Pierścieni. Pierścienie władzy (3, 4) – serial przygod. USA 2022 **22.55** *** Kobieta-Kot – film sens. USA 2004, reż. Pitof **1.00** **** Blade – wieczny łowca – horror USA 1998, reż. Stephen Norrington

TVP Kultura

DVB-T

10.10 Kredyt i debet. Andrzej Wajda o sobie **11.15** Z biegiem lat, z biegiem dni (1, 2) **13.55** Wojciech Kilar „Pan Tadeusz” Suita do filmu Andrzeja Wajdy **15.00** Joanna Mallwitz – we własnym tempie **16.40** Bar. Okowa ucztą Cezarego Tomaszewskiego **17.15** **** Pokolenie – dramat Polska 1954 **18.55** Andrzej Wajda – Notatki **20.00** OLSnienia 2026 **21.20** **** Wesele – dramat Polska 1973 **23.10** *** Kod Dedala – thriller Belg./Fr. 2019 **0.05** Tamte lata, tamte dni

TVP Sport

DVB-T

10.35 (L) Zimowe Igrzyska Paraliimpjskie: Parabiathlon **11.30** (L) Biegi narciarskie: PS w Lahti: Sprint **13.25** (L) Piłka nożna: Zagłębie Sosnowiec – Podhale Nowy Targ **15.35** (L) Biatlon: PS (m) w Kontiolahti **17.25** (L) Piłka nożna: Śląsk Wrocław – Wisła Kraków **20.00** Biatlon: PS (k) w Kontiolahti **20.55** (L) Piłka nożna: Eliminacje MŚ kobiet strefy UEFA: Francja – Polska **23.35** Sportowy wieczór **23.55** Kroniki ZIP **0.20** Piłka nożna: Wrexham AFC – Chelsea FC **2.20** MMA (Hamburg)

TV 4

DVB-T

6.00 Łowcy skarbów. Kto da więcej **7.00** Galileo – program popularnonaukowy Polska 2024 **9.05** #JesteśmyDlaDzieci – magazyn **9.30** A na deser... – magazyn kulinarny **9.35** Gwiazdy kabaretu – program rozrywkowy Polska 2018 **9.55** Galileo – program popularnonaukowy Polska 2024 **12.55** ** Linia ryzyka – film sens. USA 2007, reż. Andy Cheng, wyk. Nadia Bjorlin, Nathan Phillips, Angus MacFadyen **14.55** Policjantki i policjanci (1366-1370) – serial obyczaj. Polska 2025 **0.00** Gwiazdy kabaretu **2.05** STOP Drogówka

TV Tram

DVB-T

12.50 Natura obiektywnie **13.30** Msza święta z Jasnej Góry **14.45** Jak wygrać małżeństwo? **15.00** Dzielnia niewiasta **15.15** Mateczniki polskości **15.30** Wierze w Boga **16.10** Historia PL **17.00** Od miłości do wieczności **17.30** Przelamując bariery **18.15** W naszej rodzinie **19.30** Manna z nieba **19.45** Modlitwa z telefonycznym udziałem dzieci **20.00** Informacje **20.20** Różaniec **21.00** Apel Jasnogórski **21.40** Polski punkt widzenia **22.00** Warto być ojcem **22.15** Głos serca (102)

TV Puls

DVB-T

5.30 Dyżur **6.00** Kobra – oddział specjalny (1-3) – serial sens. Niemcy 2011 **9.00** Taki jest świat – magazyn **9.35** Wojciech Cejrowski. Bosó – Meksyk/Paragwaj **10.00** Lombard. Życie pod zastaw (661, 663, 665, 667, 669, 952-956) – serial obyczaj. Polska 2023 **20.00** **** Rambo: pierwsza krew – film sens. USA 1982 **21.55** **** Jeden gniewny człowiek – thriller W. Bryt./USA 2021 **0.10** ** Triumf sprawiedliwości – thriller USA 2016 **2.05** Taki jest świat – magazyn

(DVB-T) stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

NIEDZIELA 8 Marca

TVP1

7.00 Msza św. w Krakowie Łagiewnikach **8.00** Tydzień **8.40** Zmiennicy (11) **9.50** Ojciec Mateusz (440): Winnica pana Rossi **10.50** Komisarz Alex (308): Osaczony **11.55** Między ziemią a niebem **12.00** Anioł Pański **12.15** Między ziemią a niebem **12.45** Pielgrzymi Nadziei **13.05** Łabędź niemy – film dokumentalny **13.45** Dom (7): Zazalenie do pana Boga – serial

15.30 O!Lśnienia 2026 – Nagrody Kulturalne Onetu i Miasta Stołecznego Warszawy

16.05 U Pana Boga w Królowym Moście (12) – serial kom.

17.00 Teleexpress

17.35 Daję słowo – Maciej Orłoś: Ewa Bem – talk show

18.40 Jaka to melodia?

19.30 19.30

19.55 Pytanie dnia

20.25 Wojna zastępcza (1) – serial sens. Polska

21.25 Sanatorium miłości (74) – reality show Polska 2026

22.15 „Sanatorium miłości” – kulisy programu

22.20 Życie po „Sanatorium miłości” – cykl reportaży

22.50 Wielkie wesele

*** – komedia USA 2013
Reż. Justin Zackham,
wyk. Robert De Niro, Diane Keaton, Katherine Heigl

0.25 Marzec '68 – dramat

*** obyczaj. Polska 2022
Reż. Krzysztof Lang,
wyk. Vanessa Aleksander,
Ignacy Liss, Ireneusz Czop

2.30 Candyman – horror USA/

*** Kanada/Australia 2021
Reż. Nia DaCosta

***** koniecznie **** zdecydowanie tak *** możesz ** nie musisz * zdecydowanie nie (L) na żywo

TVP2

5.10 Barwy szczęścia (3330, 3331) – serial Polska 2026 **6.25** M jak miłość (1914) – serial Polska 2026 **7.30** Pytanie na śniadanie – magazyn informacyjno-publicystyczny **11.15** Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka – program edukacyjny **11.50** The Voice Kids (3): Przesłuchania w ciemno **14.00** Familiada – teleturniej **14.35** Koło fortuny – teleturniej

15.10 Szansa na sukces. Opole 2026: Mietek Szcześniak – show Polska 2026

16.15 Tak to leciało! – teleturniej

17.15 Sandokan, książę piratów

(1) – serial przygodowy
Włochy/Francja 2025

18.20 Pan Mama (47):

Pierwsza pomoc – serial kom. Polska 2026

18.55 Kocham Cię, Polsko!

– quiz Polska 2026

20.20 Postaw na milion

– teleturniej

21.20 Kwiatki polskie duże

– magazyn

22.25 Gambit, czyli jak ograć

króla – komedia kryminalna

USA/W. Bryt. 2012

Reż. Michael Hoffman,
wyk. Colin Firth, Cameron Diaz, Alan Rickman

0.05 Krucjata. Prawo serii (13)

– serial krym. Polska 2020

1.00 Poradnik pozytywnego

myślenia – komedia

romantyczna USA 2012

Reż. David O. Russell, wyk.

Bradley Cooper, Jennifer Lawrence, Robert De Niro

3.15 Akacyjowa 38 (333) – serial

obyczaj. Hiszpania 2026

Polsat

5.25 Telezakupy TV Okazje – program promocyjno-reklamowy **6.00** Nowy dzień – magazyn informacyjno-publicystyczny **8.00** Halo tu Polsat – magazyn informacyjno-publicystyczny **11.45** Sing 2 – film animowany dla dzieci USA/Japonia/Francja 2021, reż. Garth Jennings, Christophe Lourdelet **14.00** Must Be The Music – show muzyczny Polska 2025

16.15 Nasz nowy dom (361) – reality show Polska 2026

17.30 Awantura o kasę

– teleturniej

18.50 Wydarzenia

19.35 Państwo w państwie

19.55 Dancing with the Stars.

Taniec z gwiazdami

– program rozrywkowy

22.30 Jak zostać gwiazdą

*** – komedia erotyczna

Polska 2020

Reż. Anna Wiercur-Bluszcz,
wyk. Maciej Zakościelny,
Julia Kamińska, Katarzyna Sawczuk, Tomasz Karolak

Podczas castingu do programu „Music Race” zbuntowana nastolatka wywołuje awanturę. Mimo to przechodzi do kolejnego etapu.

Okazuje się, że dziewczyna ma talent. Niestety, sukces ma jednak swoją cenę.

0.55 To tylko seks – komedia

romantyczna USA 2011

Reż. Will Gluck, wyk.

Justin Timberlake, Milla Kunis, Patricia Clarkson

3.15 Świat według Kiepskich

(542, 543): Nasz człowiek z

Paragwaju / Poniżej pasa

TVN

5.35 Uwaga! **5.50** Ukryta prawda (1571) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2023 **6.45** Bitwa o gości – reality show Polska 2026 **7.45** Dzień Dobry TVN – magazyn informacyjno-publicystyczny **11.25** Niezwykłe Stany Prokopa – serial dok. Polska 2026 **12.25** Co za tydzień – magazyn **12.55** Mam Talent! – program rozrywkowy **14.45** Studio Pucharu Świata

15.00 (L) Skoki narciarskie: PŚ mężczyzn w Lahti: Konkurs duetów – 1. seria

15.35 Studio Pucharu Świata

15.40 (L) Skoki narciarskie: PŚ mężczyzn w Lahti: Konkurs duetów – 2. seria

16.15 Studio Pucharu Świata

16.25 (L) Skoki narciarskie: PŚ mężczyzn w Lahti: Konkurs duetów – 3. seria

17.05 Studio Pucharu Świata

17.35 Magda gotuje Internet

– talk show Polska 2026

18.00 Kuchenne rewolucje:

Wschowa – La Trattoria

Familia – reality show

19.00 Fakty

19.45 The Traitors. Zdraycy

– reality show Polska 2026

21.25 Chłopaki nie płaczą

*** – komedia Polska 2000

Reż. Olaf Lubaszenko,
wyk. Maciej Stuhr, Cezary Pazura, Michai Miłowicz

23.30 Top Gun: Maverick

**** – film sensacyjny USA 2022

Reż. Joseph Kosinski,
wyk. Tom Cruise, Miles Teller, Jennifer Connelly

2.15 Superwizjer

3.00 Szpital św. Anny (42)

TVN 7

7.05 *** Przygoda na Alasce – film przygodowy USA 1996 **9.20** Ukryta prawda (1576-1580) **14.25** Detektywi (29, 30) **16.25** The Floor **17.45** *** Starcie Tytanów – film fantasy W. Bryt./Australia/USA 2010 **20.00** **** Legion samobójców II – film sf USA 2021, reż. James Gunn, wyk. Margot Robbie **22.55** **** Gran Torino – dramat USA 2008, reż. Clint Eastwood, wyk. Clint Eastwood **1.20** **** Król Richard: Zwycięska rodzina – film biograf. USA/Australia 2021, reż. Reinaldo Marcus Green, wyk. Will Smith

TVP Kultura

12.45 Andrzej Wajda i jego szkoła **13.55** W poszukiwaniu dobrego filmu **14.35** ***** Wesele – dramat Polska 1973 **16.30** Dobry tytuł **17.15** Studio Kultura – niedziela z... **18.05** Koncert muzyki z filmów Andrzeja Wajdy – „Scoring4Wajda” **19.10** **** Przekładaniec – komedia Polska 1968 **20.00** **** Niewinni czarodzieje – dramat Polska 1960 **21.35** Kulturalni **22.25** Oasis – There We Were, Now Here We Are... **23.30** Do raję **0.00** *** Polowanie na cmy – dramat Polska

TVP Sport

10.25 (L) Biegi narciarskie: PŚ (k) w Lahti **11.45** (L) Zimowe Igrzyska Paralimpijskie: Parasnoboard **13.25** (L) Biatlon: PŚ (k) w Kontiolahti **14.55** Piłka nożna: Newcastle United – Manchester City **16.50** (L) Biatlon: PŚ (m) w Kontiolahti **17.55** Futbol totalny **20.25** (L) Piłka nożna: Legia Warszawa – Cracovia **23.05** (L) NHL: Buffalo Sabres – Tampa Bay Lightning **23.55** Kroniki Zimowych Igrzysk Paralimpijskich **0.05** (L) Hokej: Buffalo Sabres – Tampa Bay Lightning

TV 4

6.00 Łowcy skarbów. Kto da więcej **7.00** Wielkie tajemnice historii: Poszukiwanie El Dorado **8.50** Ewa gotuje **9.20** Galileo **11.30** *** Szalone wakacje na kółkach – komedia W. Bryt./Niemcy/USA 2006 **13.35** **** Robin Hood: Faceci w rajtach – komedia USA/Fr. 1993, reż. Mel Brooks **15.45** *** Siódmy syn – film fantasy USA/W. Bryt./Kan./Chiny 2014, reż. Sergei Bodrov **17.55** Uroczysko (209-212) – serial krym. Polska 2026 **0.00** STOP Drogowka **1.00** Wielkie tajemnice historii: Odkrywamy tajemnice Stonehenge

TV Tram

11.45 Zrozumieć wartość życia – rozmowa z dr Wandą Półtawską **12.00** Anioł Pański z Ojcem Świętym Leonem **12.15** Papież Polak do rodaków **13.00** Wywiad z Ks. Bp. Edwardem Frankowskim **14.00** Kto ratuje jedno życie **15.00** Wieś to też Polska **16.10** Koncert zyczeń **17.00** Gorzkie zale **17.30** Sól Ziemi **18.15** Rozmowy niedokończone **19.30** Baśniowy teatr lalek **20.00** Informacje **20.20** Różaniec **21.00** Apel Jasnogórski **22.00** Mocni Jego mocą **22.30** Muzyczne chwile

TV Puls

6.20 Kobra – oddział specjalny (4, 5) **8.15** Ranczo (98-102) **13.10** *** Królewna Śnieżka – film fantasy USA/Kan. 2012 **15.30** **** Niania i wielkie bum – komedia W. Bryt./Fr./USA 2010 **17.40** *** Sahara – film przygod. USA/W. Bryt./Fr./Niemcy/Hiszp. 2005 **20.00** **** John Wick 4 – film sens. USA/Niemcy 2023, reż. Chad Stahelski, wyk. Keanu Reeves, Donnie Yen, Bill Skarsgård **23.30** *** Kula w łeb – film sens. USA/Indie/Szwajc. 2012 **1.05** ** Everly – film sens. USA 2014

(L) stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

PONIEDZIAŁEK 9 Marca

TVP1

7.00 Msza święta na Jasnej Górze **7.30** Studio Raban **8.00** Serwis Info **9.00** Ranczo (104): Wielkie otwarcie **10.00** Komisarz Alex (290): Śmierć na parking **11.00** Ojciec Mateusz (85): Naciągacze **12.00** Serwis Info **12.10** Agrobiznes **12.40** Rok w ogrodzie extra **12.55** W krainie pszczoły miodnej – film dokumentalny **14.00** Wichrowe wzgórze (374)

15.00 Serwis Info – magazyn

15.15 Reporterzy – magazyn

15.35 Gra słów. Krzyżówka

– teleturniej

16.05 Dziedzictwo (853)

– serial obyczaj. Turcja

17.00 Teleexpress

17.25 Jaka to melodia?

17.55 Klan (4669)

– telenowela Polska

18.20 Zaraz wracam (84)

– serial obyczaj. Polska

18.55 Akacyjowa 38 (821)

– serial obyczaj. Hiszpania

19.30 19.30

19.55 Pytanie dnia

20.30 Teatr TV: Pewność

– spektakl Polska 2026

Reż. Błażej Peszek, wyk.

Anna Polony, Jan Peszek

21.15 Postscriptum: Pewność

21.40 Polskie Nagrody Filmowe

Orły 2026

23.00 Balans bieli – magazyn

23.45 Lalka – dramat obyczaj.

**** Polska 1968

Reż. Wojciech Jerzy Has,
wyk. Mariusz Dmochowski,
Beata Tyszkiewicz,
Tadeusz Fijewski

2.30 Dwaj jeźdźcy

*** – western USA 1961

***** koniecznie **** zdecydowanie tak *** możesz ** nie musisz * zdecydowanie nie (L) na żywo

TVP2

5.30 M jak miłość (1709) **6.25** Rodzina (nie od) święta **6.55** Barwy szczęścia (3331) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.40** Okrasa łamie przepisy **12.15** The Collection. Imporium mody (2) – serial obyczaj. W. Bryt./Francja/USA **12.30** Koło fortuny **13.15** Panna młoda (40) **14.05** Va banque – teleturniej **14.35** Na sygnale (855): Miało być tak pięknie

15.05 La Promesa – pałac

tajemnic (344)

– telenowela Hiszpania

16.00 Koło fortuny – teleturniej

16.35 Familiada – teleturniej

17.20 Panna młoda (41)

Cihan domaga się od Mukad-

der, by przeprosiła Hancer.

Derya dopytuje Hancer o wia-

no. Beyza słyszy rozmowę

Aysu, w której mówi, że

wyrzucono ją ze szkoły.

18.15 Va banque – teleturniej

18.50 Jeden z dziesięciu

– teleturniej

19.25 Barwy szczęścia (3331,

3332) – serial Polska

20.40 Kulisy „M jak miłość”

20.55 M jak miłość (1915)

– serial Polska

21.55 Na sygnale (856, 857)

– serial obyczaj. Polska

22.55 Na przekór losowi (2)

– serial obyczaj. Włochy/

Francja/Niemcy

23.50 Medicus – film przygodowy

**** Niemcy 2013

Reż. Philipp Stölzl,
wyk. Stellan Skarsgård,
Tom Payne, Emma Rigby

2.30 Instynkt (10)

3.25 Akacyjowa 38 – serial

Polsat

5.25 Telezakupy TV Okazje **6.00** Nowy dzień – magazyn **8.30** Malanowski i Partnerzy (186, 187): Dług / Trzy lata piekła – serial fabularno-dokumentalny Polska 2010 **9.30** Trudne sprawy – serial fabularno-dokumentalny Polska 2021 **11.35** Gliniarze (637-639) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2021 **14.40** Dlaczego ja? (1521): Trefne miejsce

15.50 Wydarzenia

16.15 Pogoda

16.20 Interwencja – magazyn

16.30 Na ratunek 112 (1118)

17.00 Gliniarze (1158)

Policjantka pracująca pod

przykrywką zostaje porwana

przez gangsterów. Olgierd

i Krystian rozpoczynają wyścig

z czasem, aby ocalić jej życie

i rozbić gang sutenerów.

18.00 Pierwsza miłość (4170)

– serial Polska 2025

18.50 Wydarzenia

Takiego bólu nie wolno bagatelizować! Może być powiązany z rakiem wątroby

Katarzyna Wąs-Zaniuk
katarzyna.was-zaniuk@polskapress.pl

Ból prawego barku zwykle tłumaczmy przemieszczeniem albo urazem. Lekarze ostrzegają jednak, że czasem organizm wysyła w ten sposób sygnał ostrzegawczy z zupełnie innego miejsca - nawet z wątroby.

Taki objaw może mieć związek z rozwijającym się nowotworem, dlatego nie warto go lekceważyć, zwłaszcza gdy utrzymuje się długo lub pojawia się bez wyraźnej przyczyny.

Ból w prawym barku może być związany z rakiem wątroby

Ból prawego barku najczęściej ma przyczyny ortopedyczne, takie jak przeciążenia, urazy czy choroby stawu barkowego.

Czasem jednak może być tzw. bólem rzutowanym - sygnałem pochodzącym z innej części ciała.

Mechanizm ten polega na tym, że nerwy w organizmie potrafią „przekierowywać” sygnały bólowe, przez co mózg interpretuje je w miejscu odległym od rzeczywistego źródła problemu. Podobne zjawisko obserwuje się np. przy schorzeniach szyi wywołujących bóle głowy lub problemach z biodrem, które skutkują bólem kolana.

Specjaliści podkreślają, że w rzadkich przypadkach ból barku może mieć związek z chorobami wątroby, w tym rakiem, gdy powiększony narząd uciska nerwy połączone z unerwieniem barku.

Jak napisano na stronie Cancer Research UK: „Powiększona (obrzęknięta) wątroba może powodować ból w prawym barku lub plecach.

Dzieje się tak dlatego, że powiększony narząd pobudza nerwy połączone z nerwami barku. Nazywa się to bólem rzutowanym.

Powiększona (obrzęknięta) wątroba może powodować ból w prawym barku lub plecach. Dlatego takiego bólu nie wolno ignorować

Obrzęk brzucha może powodować dyskomfort lub ból, a także utratę apetytu lub uczucie szybkiej sytości. Może również powodować duszność lub obrzęk stóp.

Jakie są objawy raka wątroby?

Rak wątroby często przez długi czas nie daje żadnych sygnałów lub pojawiają się one w bardzo subtelny sposób, co utrudnia wczesne rozpoznanie.

Niezależnie od tego, czy jest to nowotwór pierwotny, rozwijający się w samej wątrobie, czy wtórny, przeniesiony z innego narządu, symptomy zwykle są podobne.

Osoby z istniejącymi chorobami wątroby, takimi jak marskość, powinny niezwłocznie zgłaszać lekarzowi wszelkie nowe lub nasilające się dolegliwości.

Do typowych objawów raka wątroby należą:

- żółknięcie skóry i białek oczu (żółtaczka), swędzenie skóry, ciemny moc i jasny stolec; u osób o ciemniejszej karnacji żółtaczka może być mniej widoczna;
- utrata apetytu lub niezamierzona utrata wagi;
- nudności i wymioty;
- ból w górnej prawej części brzucha lub w prawym barku;
- problemy trawienne, np. szybkie uczucie sytości podczas posiłku;
- znaczne wzdęcie brzucha niezwiązane z jedzeniem.

Bólu w prawym barku nie wolno ignorować, zwłaszcza jeśli utrzymuje się przez dłuższy czas lub pojawiają się dodatkowe niepokojące objawy, jak wzdęcie brzucha, nudności czy ogólne osłabienie.

W takich sytuacjach konsultacja z lekarzem jest niezbędna, ponieważ wczesne wykrycie zmian w wątrobie zwiększa szanse na skuteczne leczenie.

Czy każdy może dostać nową nerkę? Jak pacjent trafia na Krajową Listę Osób Oczekujących?

Katarzyna Wąs-Zaniuk
katarzyna.was-zaniuk@polskapress.pl

Telefon z Poltransplantu potrafi zadzwonić w najbardziej niespodziewanym momencie, często w środku nocy, rozpoczynając wyścig o życie. Jak przebiega dobór dawcy nerki?

Nefrologi i urolodzy to specjaliści, którzy na co dzień zajmują się zdrowiem naszych nerek. Nefrolog prowadzi leczenie zachowawcze, ustawia farmakoterapię, kontroluje powikłania nadciśnienia, cukrzycy i samej przewlekłej choroby nerek.

Urolog, jako specjalista zabiegowy, zajmuje się całym układem moczowym - usuwa kamienie, operuje guzy i rekonstruuje drogi moczowe.

Transplantolog wkracza do gry dopiero wtedy, gdy możliwości leczenia przez nefrologów i urologów są już niewystarczające, czyli gdy nerki przestają funkcjonować i rozwija się schyłkowa niewydolność narządu.

Zazwyczaj jest to moment rozpoczęcia dializ, choć w niektórych ośrodkach pacjent może zostać zakwalifikowany do przeszczepu wcześniej, w tzw. przeszczepieniu wyprzedzającym, zanim zacznie dializy. Takie podejście rekomendują międzynarodowe wytyczne, ponieważ poprawia zarówno efekty leczenia, jak i komfort życia pacjenta.

- Przeszczepy dotyczą pacjentów z niewydolnymi nerkami własnymi. Jeśli wiemy, że choroba postępuje i prędzej czy później niezbędne będą dializy, lepiej upредить los - mówi dr n. med. Maciej Kowalewski, chirurg i transplantolog z Centrum Medycznego SafiMed w Zabierzowie, przez lata związany także z Zespołem Przeszczepiania Nerek Krakowskiego Szpitala Specjalistycznego im. Jana Pawła II.

Wbrew temu, co się czasem słyszy, nerki nie przeszczepia się z powodu guza. Nowotwory wymagają karencji: po skutecznym leczeniu trzeba odczekać, by upewnić się, że choroba nie nawraca.

Długość tego czasu zależy od rodzaju i stopnia zaawansowania nowotworu, ale zasada jest jasna: aktywny nowotwór zawsze wyklucza transplantację. Zwykle zaleca się odczekać kilka lat.

- Najpierw bezpieczeństwo, potem operacja - podsumowuje dr Maciej Kowalewski.

Przeszczep nerki to efekt starannie zaplanowanej, zespołowej pracy: lekarzy, sprawnych procedur i przygotowanych pacjentów

Przeszczep nerki nie zaczyna się w sali operacyjnej, lecz dużo wcześniej. Pacjent przechodzi dokładną ocenę zdrowia, obejmującą konsultacje u nefrologa, kardiologa, chirurga i urologa, badania przesiewowe w kierunku najczęstszych nowotworów oraz testy immunologiczne.

Gdy lekarze uznają, że ryzyko jest akceptowalne, pacjent zostaje wpisany na Krajową Listę Osób Oczekujących - centralny rejestr prowadzony przez Poltransplant. Dopiero od tego momentu realnie istnieje szansa na przeszczep.

- Od tego momentu chory nie rozstaje się już z telefonem, który często dzwoni w najmniej oczekiwanym momencie - podkreśla dr Maciej Kowalewski.

W transplantacji nerek ogromną rolę odgrywa zgodność immunologiczna. Oprócz grupy krwi sprawdza się antygeny zgodności tkankowej HLA. W praktyce oznacza to analizę DNA pacjenta oraz ocenę, czy nie posiada przeciwciał powstałych w wyniku transfuzji, ciąży czy wcześniejszych przeszczepów. Najważniejszym testem bezpieczeństwa jest próba krzyżowa: do surowicy biorcy dodaje się limfocyty dawcy i obserwuje, czy dochodzi do reakcji. Dodatni wynik zamyka drogę do przeszczepu tej konkretnej nerki.

- To jest ostatni próg. Jeśli pacjent go nie przekroczy, narząd musi zostać zaproponowany kolejnemu biorcy - wyjaśnia chirurg CM SafiMed.

Choć kwalifikacja do przeszczepu przebiega spokojnie, sama operacja to wyścig z czasem. Nerka najlepiej funkcjonuje, jeśli zostanie przeszczepiona w ciągu kilkunastu godzin od pobrania. Każda zwłoka zwiększa ryzyko powikłań i pogarsza wyniki - badania wskazują, że już po 12-14 godzinach ryzyko wzrasta, a po dobie obniża się przeżywalność przeszczepu.

To dlatego często zaczyna się od pobrania węzłów chłonnych, dzięki temu szybciej wykonuje się próby krzyżowe i zyskuje bezcenne godziny.

Nowoczesnym sposobem wydłużenia tzw. czasu zimnego niedokrwienia nerek są pompy perfuzyjne, które pozwalają utrzymać narząd w dobrej kondycji nawet powyżej 24 godzin.

Gdy laboratorium histokompatybilności sporządzi listę pacjentów zgodnych immunologicznie, uruchamiany jest algorytm alokacji - ale decyduje też zdrowy rozsądek.

Ważne są: grupa krwi, zgodność HLA, długość oczekiwania, pilność przypadku i kwestie logistyczne. W trybie alarmowym do ośrodka ściąga się jednego lub kilku najlepiej sklasyfikowanych chorych. Na miejscu leka-

rza oceniają ich aktualny stan: zwykle przeziębienie czy świeża infekcja mogą zablokować operację w ostatniej chwili.

Jeśli wszystko jest w porządku, pacjent kwalifikowany jest do zabiegu.

- Byliśmy w stanie ściągać pacjentów z drugiego końca kraju, korzystając z transportów lotniczych. Logistyka bywa karkołomna, jednak w takich wypadkach nie ma innego wyjścia - wspomina specjalista.

W kwalifikacji do przeszczepu istotne jest indywidualne rokowanie pacjenta. Jednym z praktycznych rozwiązań jest zasada „old for old” - nerki od starszych dawców trafiają do starszych biorców. Dzięki temu lepiej wykorzystuje się dostępne narządy, a pacjenci, którzy nie mogą czekać latami, mają realną szansę na poprawę zdrowia.

- Dobiera się nerkę tak, żeby służyła jak najdłużej i żeby jej nie zmarnować - podkreśla dr Maciej Kowalewski.

Po wpisaniu na listę pacjent nie rozstaje się już z telefonem. Propozycja może pojawić się o każdej porze, jednak ostateczna decyzja zapada dopiero po przyjeździe do ośrodka i wykonaniu badań - zdarza się, że dodatnia próba krzyżowa albo infekcja w ostatniej chwili wykluczają operację. Gdy jednak stan pacjenta na to pozwala, zespół natychmiast kieruje chorego na blok.

PIŁKA NOŻNA PO RAZ DRUGI LEGNICKA DRUŻYNA ZACHOWAŁA CZYSTE KONTO

Bezbramkowy remis Miedzi na wyjeździe

Mecz w Łodzi toczył się na trudnym, błotnistym boisku

Oprac. Redakcja
Legnica/Łódź

W 23 kolejce Betclit 1 Ligi Miedź Legnica bezbramkowo zremisowała na Stadionie Miejskim im. Władysława Króla w Łodzi z miejscowym ŁKS-em.

Sobotnie spotkanie to pierwszy mecz z wynikiem 0:0 z udziałem drużyny z nadkaszubskiego Kaczawy w tym sezonie i drugie zachowane czyste konto w obecnej kampanii w lidze.

Sztab szkoleniowy Miedzi znów nie mógł skorzystać z kontuzjowanych od dłuższego czasu Adnana Kovacevicia, Juliusza Letniowskiego

oraz Modou Keity. Z powodu drobnego urazu wypadł Kamil Drygas, do Łodzi nie pojechał Gleb Kuchko, który dopiero w czwartek powrócił do treningów. Za to do kadry meczowej powrócił Benedik Mioc. Na ławkę rezerwowych powrócił po dwumeczowej pauzie za czerwoną kartkę trener Janusz Niedźwiedz.

Już w drugiej minucie po wrzucie z autu doszło do zamieszania w polu karnym Miedzi, uderzał przy dalszym słupku Mateusz Wysokiński, ale futbolówkę z linii bramkowej wybił Bartosz Kwiecień. Trzy minuty później po centrze z lewej strony Alexa Gustafa Norlina okazji po głowce miał

Fabian Piasecki, lecz były na pastnik Miedzi przysiężny nad poprzeczką. W 14 minucie zza szesnastki uderzał Koki Hinokio, jednak niecelnie. Osiem minut później po zagranii Kacpra Terleckiego tym razem piłkę w siatce umieścił Mateusz Wysokiński, natomiast gol na szczęście nie został uznany.

W 26 minucie pierwszą poważniejszą akcję mieli legniczanie, kiedy to po dośrodkowaniu z prawej flanki Mateusza Bochnaka mógł uderzać Daniel Stanclik, niestety najlepszy strzelec Miedzi nie sięgnął futbolówki. Siedem minut później po krótko rozegranym rzucie rożnym w szesnastkę zacentrował Jakub Serafin, głową strze-

łał Bartosz Kwiecień, lecz pewnie interweniował Aleksander Bobek. W 35 minucie po zgraniu Norlina groźnie przysiężny Andreu Arasa, ale minimalnie obok słupka. Tuż przed przerwą z dystansu huknął Mateusz Grudziński, natomiast tuż obok bramki.

Po zmianie stron mocniej zaatakowali łodzianie. Najpierw w 51 minucie strzał zza pola karnego Norlina sparował na rzut rożny Lucić. Chwilę po tym po wrzucie Szweda minimalnie chybił po głowce Piasecki. W 60 minucie Oliwier Szymoniak próbował zaskoczyć z około 20 metrów, niestety piłka poszybowała nad bramką. Potem długo przewagę mieli gospodarze, ale w 82 minucie okazję kapitalną mógł mieć Daniel Stanclik, lecz rywale wybili mu piłkę spod nog w ostatniej chwili. Jeszcze w końcówce miał sytuację Serhii Krykun po kornierze, jednak chybił.

ŁKS Łódź 0
Miedź Legnica 0

Żółte kartki: Sebastian Rudol (41'), Koki Hinokio (53') - Asier Córdoba (41')
Sędziował: Mariusz Myszka (Stalowa Wola)
Asystenci: Paweł Bałut, Katarzyna Fijarczyk
Widzów: 5012

ŁKS: 1. Aleksander Bobek - 2. Jasper Loffelsend (65' 19. Serhii Krykun), 4. Maksymilian Pingot, 6. Sebastian Rudol, 8. Koki Hinokio (74' 10. Sebastian Ernst), 9. Andreu Arasa (74' 80. Bastein Toma), 11. Alex Gustaf Norlin, 20. Mateusz Wysokiński, 22. Artur Craciun, 88. Kacper Terlecki, 99. Fabian Piasecki (65' 90. Mateusz Lewandowski)

Miedź: 72. Ivan Lucić - 3. Mateusz Grudziński, 7. Mateusz Bochnak (64' 78. Cezary Polak), 8. Jakub Serafin, 15. Milos Jovicic, 18. Asier Córdoba (75' 10. Benedik Mioc), 21. Daniel Stanclik, 49. Oliwier Szymoniak, 80. Zvonimir Petrovic (75' 23. Erdal Rakip), 98. Kamil Antonik (64' 95. Marcel Mansfeld), 99. Bartosz Kwiecień (79' 59. Patryk Stępiński).

Derby regionu: Śląsk pokonał Chrobrego Głogów

Piotr Janas
Wrocław

Śląsk Wrocław po niezwykle emocjonującej końcówce wygrał derby z Chrobrym Głogów 2:1. Dla wrocławian to druga wygrana z rzędu i dobry prognostyk przed meczem z Wisłą Kraków.

Od początku meczu to „Wojaskowi” zaatakowali z większą werwą i animuszem, kilkakrotnie zagrażając bramce Dawida Arndta. Ten świetnie sobie radził, ale w 29' min mógł już tylko zostać bohaterem, po tym jak Śląsk Wrocław dostał rzut karny po faulu Tabisia na Krzysztofie Kurowskim. Początkowo gwizdek Tomasz Marciniaka milczał, ale gdy tylko gra została przerwana, brat słynnego Szymona Marciniaka został wezwany do telewizora przez arbitrow siedzących w woze VAR. Tam na własne oczy zobaczył tzw. stempel Tabisia na nodze popularnego Kury i decyzja nie mogła być inna: karny. Do piłki postawionej na 11. metrze podszedł Piotr Samiec-Talar i pewnym strzałem otworzył wynik.

Cztery minuty później było już 2:0. Tym razem Samiec-Talar wycofał piłkę do Jehora Mat-

senki, a ten uderzeniem z pierwszej piłki nie dał szans bramkarzowi.

Gorąco pod bramką Śląska zrobiło się dopiero w 65' minucie, kiedy po zwarciu Sokołowskiego z Mazurem ten drugi padł na murawę, a sędzia bez wahania wskazał na „wapno”. Śląsk całą drużyną oprotostowywał tę decyzję i miał rację, bo powtórki pokazały, że takie starcie to zdecydowanie za mało, by dyktować karnego. Do akcji znów wkroczył VAR i znów pomógł Śląskowi.

W 82' minucie Michał Szromnik popełnił błąd, wybijając piłkę ręką, z czego skorzystał rywal. Tupaj zgrał do Mazura, a ten strzelił gola kontaktowego.

To zwiastowało duże emocje w końcówce i takowych nie zabrakło. Marciniak znów chciał przyznać karnego dla Chrobrego, po rzekomym faulu Szromnika przy piąstkowaniu. Pobiegnął do VAR-u i zobaczył, że kontakt ręki bramkarza Śląska z głową przeciwnika był albo „draśnięciem”, albo nie było go wcale i znów musiał zmienić swoją decyzję. Inna sprawa, że na jednej z powtórek wydawało się, iż dosłownie sekundę wcześniej Lamine Ba zagrał piłkę ręką, lecz to sprawdzane nie było.

Jehor Matsenko (z prawej) strzelił gola na 2:0 dla Śląska. Krzysztof Kurowski z kolei wywalczył karnego

SPORTOWIEC ROKU ZA NAMI FINAŁ 73. SPORTOWEGO PLEBISCYTU GAZETY WROCŁAWSKIEJ

Udany powrót sportowego balu!

Nagrody, tańce, zakulisowe rozmowy

Jakub Guder
jakub.guder@polskapress.pl

Dolnośląski Bal Sportu Gazety Wrocławskiej powrócił po ponad dekadzie. Finał naszego sportowego plebiscytu był niebanalnym spotkaniem gwiazd sportu, działaczy, ale też samorządowców i polityków.

Ponad 200 osób przyszło do Wrocławskiego Centrum Kongresowego by dowiedzieć się kto został Sportowcem i Trenerem Roku na Dolnym Śląsku w 73. Plebiscytcie Gazety Wrocławskiej. Dominowały balowe suknie i dobrze skrojone garnitury. Wszak miał to być wielki powrót baletów, których nie było u nas ponad dekadę.

Główną nagrodę zgarnął Brady Kurtz, czyli ulubiony kangur we Wrocławiu. Australijski żuźlowiec Betard Sparty Wrocław nie mógł pojawić się osobiście i w jego imieniu statuetkę odebrał prezes Andrzej Rusko, który ze sceny ogłosił, że... Kurtz podpisał nowy, trzyletni kontrakt. Nie ukrywamy - ta wiadomość, sprzedana na naszej imprezie, ostodziła nam brak laureata, który przemówił do gości z ekranu.

Wśród trenerów po raz trzeci wygrała Bożena Karkut. Pani Bożena jak zwykle prezentowała się świetnie. Bezapelacyjna królowa balu! Zresztą tak jak przed rokiem Drużyną Roku zostały jej dziewczyny z Zagłębia Lubin. Stały się w mocnej grupie, a gdy weszły na scenę to zawiadnęły wieloma spojrzeniami - bo to bardzo utalentowane bestie! No i dobrze wyglądały. Błysk w oku pojawił się nawet w oku Krzysztofa Ignaczaka, który wręczał im statuetkę. Nasz były libero - nie licząc oczywiście laureatów - był jedną z większych gwiazd imprezy. Uśmiechnięty, wyluzowany, elokwentny. Wielu chciało mieć z nim zdjęcie. Przypomnijmy, że Igła pochodzi z Wałbrzycha. Dobrze, że dolnośląski sport ma takich ambasadorów. Przy stoliku - oprócz pięknej partnerki - towarzyszył mu prezes Dolnośląskiego Związku Piłki Siatkowej Wojciech Rozdolski. Spotkali się na scenie podczas honorowania pochodzącego z Legnicy Kuby Popiwcza (V miejsce). Tę nagrodę w imieniu nieobec-

Brady Kurtz Sportowcem Roku 2025 na Dolnym Śląsku. Wśród trenerów najlepsza okazała się Bożena Karkut. Finał naszego plebiscytu zakończył się wielkim balu na ponad 200 osób we Wrocławskim Centrum Kongresowym.

nego libero reprezentacji odebrał właśnie Ignaczak.

Wiceprezydent Wrocławia Renata Granowska wręczyła nagrodę Legendy Sportu Maciejowi Zielińskiemu. Podczas krótkiego przemówienia - a było to dzień przed derbami Śląsk - Chrobry - stwierdziła, że ma nadzieję, iż jutro wieczorem cały Wrocław zaświeci się na zielono. Kilka chwil później statuetkę odbierał Łukasz Becella, trener Chrobrego Głogów (III miejsce wśród trenerów). - Szkoda, że to Pani prezydent mi jej nie wręcza - skwitował błyskotliwie. Granowska zareagowała błyskawicznie i go wyściskała. Dla Becelli plusik za garnitur - idealnie skrojony. Ma facet styl.

Musimy przyznać, że Pani prezydent dobrze radziła sobie też w aspekcie tanecznym. Sprawdził to m.in. red. Remigiusz Biały z naszej redakcji. Wypada mu pogratulować śmiałości.

Tak jak w ubiegłym roku bardzo dobrze czuli się wśród sportowców lotnicy Marcin i Michał Chrzęszcz (III miejsce wśród sportowców). Zaprosiliśmy też ich rodziców - Annę i Zbigniewa. Świetnie się prezentowali. To laureaci plebiscytu z roku 1991.

Już zresztą myśleliśmy, że zaraz dojdzie do oświadczeń, bo Michał Chrzęszcz ze sceny podziękował przyszłej narzeczonej. Pierścienka jednak nie wyciągnął, natomiast deklaracja padła... Wszyscy słyszeli.

Każdy chciał zamienić słowo z ministrem Piotrem Borysem. Dotacje z ministerstwa to wszakże cenna rzecz i nie ma co się śmiać, bo zakulisowe rozmowy to co roku ważny element finału naszego plebiscytu. Z tego też względu dużo debat odbyli marszałkowie: Paweł Gancarz, Michał Rado i Wojciech Bochnak. Tu należy dodać, że

Samorząd Województwa Dolnośląskiego kolejny raz był współorganizatorem finału plebiscytu i sprawił, że sportowcy i trenerzy z trzech pierwszych miejsc, nie wyszli z imprezy z pustymi rękoma, ale z konkretnymi sumami na czekach. Warto to docenić. W całą imprezę mocno zaangażowało się także miasto Wrocław.

Taneczna zabawa skończyła się po drugiej w nocy. Gdy „Kłos i Dąbrowski Band” stawał za instrumentami, to nogi same rwały się na parkiet. Kto był najbardziej wytrzymały...? Cóż, będziemy nieskromni, ale świetną formą wykazali się pracownicy Gazety Wrocławskiej. Na premię nie liczymy - nagrodą dla nas było to, że wszyscy bawili się świetnie.

Drużyna Roku Zagłębie Lubin razem z K. Ignaczakiem.

Mecenas naszego plebiscytu.

LAUREACI

Sportowiec roku 2025:

1. Brady Kurtz (żużel, Betard Sparta Wrocław),
2. Sandra Bernal (strzelectwo sportowe, WKS Śląsk Wrocław),
3. Marcin i Michał Chrzęszczowie (sporty lotnicze, Aeroklub Wrocławski),
4. Julia Kucharska (hokej na trawie, UKS Orient II Łozina),
5. Jakub Popiwczak (siatkówka, Legnica/ Aluron CMC Warta Zawiercie),
6. Lucyna Kornobys (paralelkoatletyka, WZSN Start Wrocław),
7. Kaja Ziomek-Nogal (łyżwiarstwo szybkie, MKS Cuprum Lubin),
8. Andżelika Wójcik (łyżwiarstwo szybkie, MKS Cuprum Lubin),
9. Aleksandra Mielnicka (koszykówka, 1KS Słęża Wrocław),
10. Kornelia Fiedkiewicz (pływanie, MKS Juwenia Wrocław).

Trener Roku 2025:

1. Bożena Karkut (piłka ręczna, KGHM MKS Zagłębie Lubin),
2. Andrzej Adamek (koszykówka, Górnik Zamek Książ Wałbrzych),
3. Łukasz Becella (piłka nożna, Chrobry Głogów),
4. Arkadiusz Rusin (koszykówka, 1KS Słęża Wrocław),
5. Monika Łysiak (strzelectwo, WKS Śląsk Wrocław).

Drużyna Roku 2025:

KGHM MKS Zagłębie Lubin (piłka ręczna).

Odkrycie Roku: Patrycja Iwaniec (kajakarstwo górskie, LUKS Kwisa Leśna).

Impreza Roku: Finał Ligi Konferencji UEFA na Tarczyński Arenie.

Legenda Wrocławia (nagrada miasta): Maciej Zieliński (koszykówka). ©©

GAZETA WROCŁAWSKA.PL

Wrocław miasto spotkań

DOLNY ŚLĄSK

Partnerzy Główni:

#PijKranówkę

Partnerzy:

Staropolanka

DAYMAG B6

